

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 04476

SHOTNS OYFN SHNEY

Aaron Zeitlin

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

אהרן צייטלין

שאטנס אויפן שניי

Shattens auf dem Sney

לידער

892.51 Z48

1923

29174 3

ארויסגעגעבן דורך דער „בעלעטריסטן - פארייניקונג“ ביים
פאריין פון יידישע ליטעראטן און זשורנאליסטן אין ווארשע

1 9 2 3

. C E J T
CIENIE NA ŚNIEGU.
* * * POEZJE * * *
NAKŁADEM ZJEDNOCZENIA
BELETRYSTÓW PRZY ZWIĄ-
ZKU LITERATÓW I DZIENNI-
KARZY ŻYDOWSKICH W
* * * WARSZAWIE * * *

Copyrighted by Jewish Writers Club, New-York.

הילע געצייכנט פון ישראל מיקאטשינסקי.

געזעצט בי' ברוק און ביר, קארמעליצקע 4.

גערדוקט אין דרוקעריי, די װעלט, נאָוואָליפּיע 7.

Drukarnia „Di Welt“, Warszawa, Nowolipie 7.

א י נ ה א ל ט.

69	פארבייוואגלער
71	ברונעם-שטאנגען
72	טהרה
73	שכינה
75	תטהרו
77	עולמתא
78	ים
79	גלויבן
81	איבערלעבונג
82	אינציקייט
ווען ברעג צום צווייטן זינגט אריבער	
87	דוד און יהונתן
91	רות
93	אָן לבוש
94	דין האַרץ—די שטילע גאָס
95	ידישער ראָמאַנס
97	Nocturno
101	און האַלץ אַ וואָג
102	אַפט קלער איך
104	אַ חתונה
105	אַ גאַסן-מידל
108	תאווה (I—II)
111	דאָס אויג מיינס האָט פאַר-בלאָדזשעט
קאָלירטע בת-קולס	
115	וועלט-געפיל
117	רעגנס
118	אַ צוג
119	אַ בשורה
120	שוואַרצער דראַם
122	אַ לבנה אויסן שטעטל
124	וויין
125	לבנה-שרעק
126	יעדן אויגנבליק דיכטער
129	געשטאַלט פון פאַרנאַכטלעך
131	מלך האַנזין
132	און שטאַרב איך
133	שפראַכגעבורט
134	בוימער

4	פאַרוואָרט
שאַטנס אויפן שניי	
7	Staccato
8	יונגט-ליד
9	פון באַדלערן
10	אַ שטומפ
11	אדם-חיה ביים ים
13	טבת
14	דריי
16	שאַטנס איבער דער שטאַט
19	טראַמחואַיען
21	אומגליק
23	שעהן
24	גרייטקייט
25	די מרה-שחורה
26	אליביק דאָסזעלבע
27	דוין, דוין, דוין
30	אַ פערד אויסן רעגן
32	קוי-קוי
34	אַסטראַל
36	און אלע וויינען זי
37	פרעש
38	מיר בלינדע
40	שפינוועבס
41	מתים
42	אינגליש
43	ספינקס
45	בעטלער
46	ראַביאַ, די הייליקע גזירה
אַ נ ו ג ע ין	
51	אַלקאַראַניש (I—II)
55	הייליקייט
58	פאַר נישט גלויבן
59	ווי אזוי ווערט געבוירן אַ ליד
61	אַ תפלה
63	קאַראַן-מאַטיוו
64	גלגוליים-טאַנץ
67	און דער וויין, וואָס שיימט אין פוט
68	אורחים

שׂאָטנס אויפן שניי' - אזוי גיב איך אַ נאָמען דער דאָ=
זיקער זאמלונג פון פריערדיקע לידער, געשריבן איידער מיינ
גייסט איז אוועק איבערן טראַקט פון קאָס מי שער דיכטונג.
דאָס בוך האָט געזאָלט אַרויס מיט אַ היפּשער צייט צוריק
און בעווייזט זיך צוליב טעכנישע סבות ערשט איצט, - נאָכדעם
ווי איך האָב מיך געשטעלט אונטער נייערע, פריידיקערע, נישט=
עלעגישע הימלען.

איך האָלט אָבער, אַז די שׂאָטנס פון אַנונג, וואָס האָבן
ריטמיש געציטערט אויפן שניי פון מיינע ביזאיצטיקע שטעגן,
זיינען אַ נויטיקער איבערגאַנג, וואָס אָן אים בלייבט נישט גע=
נוג פאַרשטענדלעך מיינ איצטיק שאַפן.

א. צ.

האַרשע, 1923.

שאטנאס אויפן שניי

29174 3
STACCATO

אויפן דאך קריכט א טויטער

היינטיקע נאכט...

די לבנה שרייט רויטער

היינטיקע נאכט...

די לאמטערן ווינקט געלער

היינטיקע נאכט...

עמיץ שטארבט אין א קעלער

היינטיקע נאכט...

אלע מויערן וואכן

היינטיקע נאכט...

סוועלן פלעדערמיזן לאכן

היינטיקע נאכט...

האַסן הייסט - פאַרמאַגן נעגל!
ווי אין מיסט אַ פולן קאַסטן,
אינם האַרץ פון דעם געהאַסטן
אייביק גראַבלען מיט די נעגל, -
בעסער ליבן .

ליבן הייסט - פאַרמאַגן נעגל,
הייסט - באַפֿאַלן יענעמס בלוטן,
שקלאַפֿיש דינען דעם נישט-גוטן;
האַס און ליבע דאַרפן נעגל, -
בעסער דיכטן!

דיכטן הייסט - פאַרמאַגן נעגל,
ביי דער שטילקייט רויבן קלאַנגען,
אייביק רויבן, אייביק פאַנגען...
אויך דאָס דיכטן פאַדערט נעגל, -
בעסער לעבן!

לעבן הייסט - פאַרמאַגן נעגל,
אייביק שפירן, אייביק שנאָפן,
דאָס באַראַבן, יעניץ פאַרכאַפן.
לעבן הייסט - פאַרמאַגן נעגל, -
בעסער שטאַרבן!

א געלע שלאַנג אין האַרצן טראַגט
איטלעכער מענטש, און זי פסקנט פסק.
זי שטייט דאָרט ווי אויף אַ טראַן, און זאָגט
דער מענטש: „איך וויל!“ – זאָגט זי: „נישט וואָג!“
דערטרינקסטו דיין פליק אין דעם שוואַרצן גלאַנץ
פון אַ ניקסעס אויגן און סווערט דיר וואַרמער, –
פרעגט די שלאַנג: „און דיין פליכט, אַ שטייגער?“
שלייף דיר פערזן און קריץ אין מאַרמאָר,
האַב דיר קינדער און בוימער פלאַנץ, –
זאָגט זי: „ביזט אפשר נאָך היינט אַ פּגאַר“...
נאָך וואָס סזאָל נישט זיין דעם מענטשס פאַרלאַנג –
נאָך גאַט, נאָך ליבע, נאָך מזל-ברכה, –
אייביק אונטער איר השגחה
געמט אים די שלאַנג, די שלעכטע שלאַנג...
9

פארצן א פיגור אין שאָטן: לעבן.
 די פיגור אין שאָטן האַלט אין מויל -
 אין איר מויל, וואָס איז ברייט ווי אַקעאָנען -
 מיליאָנען געצונדענע ציגאַרן.
 זי רויכערט, פוס פאַרלייגט אויף פוס,
 ווילדעריש רויכערט זי, די גאַסן-פרויג
 זי רויכערט אויס מיליאָנען ציגאַרן
 און לאַכט און צינדט אָן מיליאָנען נייע -
 און איך בין אַ פאַרלאָשענע ציגאַר,
 אַן אויסגערויכערטע... מען האָט
 מיך געוואָרפן אין מיסט - - -
 ליג איך אין מיסט און חלום דומפ
 חלומות פֿון אַ פאַפיראַסן-שטומפ.
 חלומט מיר אין מיסט מיינעם אַ טויטס:
 קומען וועט אַמאָל צוגיין אַ חזיר,
 אַ רויטאויערדיקער חזיר און אַ פעטער,
 וועט אַרומשמעקן מיך זיין גראַבער שנויץ,
 אַרומשמעקן, זיך אַפקערן פֿון מיר
 מיט חזירשע תרעומות...

אדם = חוה ביים ים.

ווי גרינע משותלח-אלטע שלאנגען
אין טויבן משותלח-אלטן וואלד
גלאַצט דער ים אין טויטע אויפדערנאכטן.
און כהער ווי סציטערט איבער אים און פאלט
אן אַפקלאַנג פון דער וועלט-געשיכטעס
ווייטע שלאַכטן,
אן אַפקלאַנג פֿון אַ דורות-לאַנגן גוואַלד ---
דעם ים צוקאַפנס שטייען אדם-חוה-צוויי פיגורן-
צוויי גרויע הויכע מאַסטן מיט אַרויפגעשטרעקטע
הענט -

און סרעדט צו זיי דער ים,
דער נחש קדמון, דער פאַרשטעלטער ס"ם:
וואָס וויינט איר? נישט אין מיר איז עס געווענדט!
דער וועג צו גאָט - פאַרווישט איז ער, פאַרווישט
די לעצטע שפורן!

איך -

דורות גאַנצע קריך איך אויף מיין גרינעם בויך
און קריך -
צוריק צו גאָט גן-עדן קאָן איך נישט דערקריכן...
און איר !

א סברא, אז אויך איר וועט נישט דערקריכן אזוי
גייך,

א סברא, אז נישט יעצט און נישט אינגיכן...
וואָס קומט איר דאָ מיט טענות אייביקע צו מיר?!
אויך איך לייג אויסגעשטרעקט אין אַ געבעט, וואָס
קיינער הערט נישט,
פאַר גאַטס פאַרשלאָסענער און הויכער טיר" ---

מיט גרינעם גאזן-טוי
זאלבט דײך, טבת-נאכט, א לאמטערן,
פאשיינט פארפרוירענע קליינע טרערן
אין אויג פון א גאסן-פרוי...

ווי שדים באהאָרנטע
טונקלען זיך קוימענס טויט און טבתלעך...
א לײך פון שניי ארויס וואַרפט מיט שניי-פיסלעך
איבער הייזער הויך-געגאָרנטע...

די גאס די פארלאָשענע, — מטה-שמאל,

— מטה-שוואַרץ,

האַט פאַרבלאָנדזשעט אין שניי, ווי א קינד צווישן

מצבות..

צוגלעקט זיך ווען-עס-איז א שליטן-האַרץ —

באגראַבסטו די קלאַנגען, נאכט פון טבת!

אָט אזוי אנטרינט די אונשולד,
 אָט אזוי אנטרינט זי...
 עפעס דארף זי, עפעס זוכט זי —
 אָבער וואָס געפינט זי?
 פֿלוצלינג קומט די הייסע ליבע
 מיט איר פֿלאַם — און צינדט זי.
 און אין רויך אנטרינט די אונשולד,
 אָט אזוי אנטרינט זי...

אָט אזוי פאָרגייט די ליבע,
 אָט אזוי פאָרגייט זי...
 עפעס דארף זי, עפעס זוכט זי —
 אָבער ווער פאָרשטייט זי?
 עפעס דארף זי, עפעס זוכט זי —
 נאָר דאָס לעבן קרייצט זי.
 און געקרייצט פאָרגייט די ליבע,
 אָט אזוי פאָרגייט זי...

אָט אזוי פאָרגייט דאָס לעבן,
 אָט אזוי פאָרגייט עס...
 עפעס דארף עס, עפעס זוכט עס —
 אָבער ווער פאָרשטייט עס?

סזוכט א חבד, און דער טויט נאָר,
נאָר דער טויט באַגלייט עס...
און אין טוט פאַרגייט דאָס לעבן
אַט אזוי פאַרגייט עס...

שאַטנס איבער דער שטאָט.

שטיל... דער ווינט אַטעמט שוואַך...
עס גייט אויף די לבנה פון יענער זייט דאך,

שטעלט זיך אויבן און וואַרפט
בלייכע רויזן אַרונטער אין שטאָט, ווי באַדאַרפט

וואָלט איצט רויזן די שטאָט...
נאָר זי דאַרף זיי נישט, שלאָפט — און קיין קלאַפּ
פון אַ ראָד,

קיין פאַבריקס פייפּעריי
וואַגט נישט שטערן איר שלאָף. שאַטנס
פינסטערע דריי,

שאַטנס דריי, שאַטנס דריי,
הויך, גאָר הויך איבער איר, איבער מאַרק און געביי,

שטייען שוואַרץ צו דער זייט
פון דער בלייכער לבנה, דער ווייכער ווי זייד,

קוקן צערטלעך אַראָפּ —
און עס רופט זיך איין שאַטן זיס-ווייטאַקדיק אָפּ:

סאיז געשטאַנען מיין וויג
איז דערדאָזיקער שטאָט מיט פיל יאָרן צוריק.

כהאָב דאָס לעבן פאַרזוכט
דאָ צום ערשטן—און האָב נישט דאָס לעבן געפלאַכט.

און מיט אומעט נאָך מער
רופט דער צווייטער זיך אָפּ און לאָזט פאלן אַ טרער:

„אוי אַ שאַד, אוי אַ שאַד!
כהאָב געהאַט אַ געליבטע אַמאָל אין דער שטאָט,

כהאָב די ליבע פאַרזוכט
דאָ צום ערשטן—און האָב נישט די ליבע געפלאַכט.”

זיי פאַרשטומען אין וויי,
נאָר דער שאַטן דער דריטער איז שטומער פאַר זיי.

ער איז שטום און פאַרשטאַרט —
און די טרער, וואָס ער לאָזט, איז פאַרגלייכערט
און האַרט.

ער דערמאָנט זיך און זאָגט:
„אין דערדאָזיקער שטאָט האָט נישט קיינמאָל
געטאָגט

מיר צום ערשטן גאַטס ליכט —
און נישט האָט מיך געלאָקט דאָ אַ נאָענט געזיכט.

דאָך מיט יאָרן צוריק
איז אויך מיר דאָ געשען אַ שטיל גליק, אַ שטיל
גליק:

סהאָט דאָ אונטן דער טויט
מיין נשמה דערלייזט פון דעם ערד-לעבנס נויט,

און פארטריבן די פיין,
די פארשאַלטענע פיין פון פארשאַלטענעם זיין..."

ער זאָגט אָפּ און פארשטאַרט,
און די טרער, וואָס ער לאָזט, איז כאַרגליווערט
און האַרט.

און די צוויי ביי זיין זייט
שאַקלען צו: "דיין אבידה איז אָן אַ פארבייט!

צוזאָ גליק איז נישט קליין,
ווייל דער רעטער, דער טויט, קומט נאָר איינמאָל
צוגיין..."

אָך, און נאָך אים, ווי פאר,
פייניקט לעבן אלץ-איינס..."
שטומען מאַכט זיי דער צער,

און זיי בלייבן אָן ריר...
אונטן חלומט די שטאַט, שאַטנס דריי - איבער
איר..."

טראמױזיען.

עס קלאַפּט דאָס האַרץ פון גרויסע שטעט
פון פרי ביז שפעט -
און שמידט דעם אַשמדאַי פּלי-זין...
אים זינגט די גאַס
אויף איר פאַרשייט-געדיכטן באַס,
און זיינע שדים - רק זיי שרייען.
אַן אויפהער גייט,
אַן אויפהער ציט זיך זייער קייט,
די קייט פון שדים - די טראַמוואַיען...

ס״ם לויערט לאַכנדיק און קוועלט,
און בענטשט זיין וועלט,
וואָס פּלאַצט פון רעש און קריגערייען...
ער שטייט און האַרכט ביי יעדן ראָג:
וואָס זינגט די גלאַק
פון גאַסן, ריזיקע געבייען,
סאַראַ אַקאַרד
עס נעמען הונגער, זנות און מאַרד,
און ווי עס וויינט: „לית דין ולת דין“...

מיט ווילדער פרייד
פאַרנעמט ער קללות, פוסטע רייד,

דאָס גאַנצע טומלען, קלינגען, ברייען,
און לוסטיק זעט
זיין אויג, ווי סציט-זיך דורך די שטעט
זיין קייט פון שדים, די טראמוואיען...

אין יעדן מענטשן לעבט אן אומגליק,
ווי א משוגע-ווילדע קאץ,
וואָס וווינט ביחידות אין א קעלער
און האָט מחזקות מיט די שדים.

און טויזנט נעמען האָט דאָס אומגליק:
מען רופט עס ליבע, דיכטונג, טרויער, —
נאָר וואָס באַגערט עס — האָט ביז איצט
קיין ערד-קינד נישט געוואָסט נאָך.

א דולד־הויז, אָרט, וווּ סקומען-זיך
צונויף די אומגליקן פון מענטשן
ווילד שרייען זיי אַרויס
פון אַלע דיינע פענצטער.

ווי אָפט האָט מיך געוואונדערט,
וואָס דיינע ציגל ברענען נישט,
וואָס דו שטייסט איבער אונז נישט אויף,
ווי א ריזיק האַרץ אין פלאַמען!

אין קרוין פון אומגליק טרעט אַרויס,
פאַרמעסט זיך גויף פלאַנעטן,
און זאָל דיר נאָכגיין א שלל נשמות
משוגענע און שטאַרקע!

באפאל נאך האלבע נאכט אונזערע הייזער,
כאפ אן ביים גרגרת דארע קוימענס,
ווערג אויס אין שלאף א וועלט אן גאט -
און שנייד אלע זיינערס אויף די בייכער.

ש ע ה ן

שעהן - גרויע קעמלען,
טויטע קאראוואנען...
שלעפן זיך און שלעפן -
פרעג זיי נישט פון וואַנען...
אַלץ, וואָס איז געשטאַרבן,
שלעפן זיי אויף האַרבן
צו דער פרוי נירוואַנאַ... .

שטייען כנופיות שדים,
פיצנטערע חבריאס,
שמעלצן בליי פון שעהן -
קיי איך סבליי און קיי עס...
קיי איך גרויע בלייען,
הער איך אייביק שרייען:
"בליי עס, בליי עס, בלייי עס!"

שעהן, שעהן, שעהן - - -
סטרייבט די צייט קאַטאַוועס...
שעהן זענען פוסטע
זייגערשע מחשבות...
סלאַכט זיי אויס, די שעהן,
ער, דער שוואַרצער גאון,
דער מייסטער מלאך-המות... .

ג ר י י ט ק י י ט.

אליין בין איך געפליבן
און איינזאם מיט מיין סוד,
און הימלען גאנצע זיבן
פארשטעלן מיר מיין גאָט.

פון טויזנטער געפילן
בלייבט לעבן איין געפיל:
נישט לאַנג וועל איך דאָ שפילן
דאָס אומעטיקע שפיל.

היינט לעב איך, מאַרגן שפרינג איך
אין תהום, ווי אַ מעטעאָר,
און איבערמאָרגן זינג איך
מיט גייסטער אין איין כאָר:

ד י מ ר ה = ש ח ו ר ה.

קאנט

דו זעסט זי אויף בוידעמס, ווו סוויגט זיך אום
דער גוף פון א זעלבסטמערדער אויף א שטריקל;
ביינאכט - הינטער איינעם, וואס בויגט-זיך קרום
און ווארפט-זיך אין וואסער אריין פון בריקל.

מיט פינגער, וואס זענען גרייט טון שלעכטס,
צעצייט זי די רויבער-פיס ביי שפינען;
זי קויקלט די שטאל-רעדער פון מאשינען
און קאכט דעם ים-שטורמס ווייס געקעכץ.

אין הערבסט זאגט זי וידוי מיטן גארטן,
צינדט אן זיינע בוימער מיט איר שטורקאץ...
זי זיצט צווישן יונגען און שפילט אין קארטן

ערגיץ עק שטאָט, אין א פריילעך הייזל,
און ברענט אין די אויגן פון א קאץ,
וואס געניצט, נאכיאַגנדיק א מיזל... .

א יי ב י ק ד אָס ז ע ל ב ע.

מיין לעבן איז א חלום אין א חלום
און איז אַן אַנקלאַפּן פון טיר צו טיר ;
דאָס איז אַ בוך פון אייביקע משלים,
וואָס חזון זיך איבער אָן אַ שיעור...
נישט איינמאַל, זאָגנדיק „הבל-הבלים“,
האָב איך געטראַכט : אַלץ דענקט אין מיר און
וואַכט... .

נאָר אויך דאָס וואַכן איז געווען אַ חלום -
און כאַיז ווי פריער נאָכט געוועזן, נאָכט...
כאַיז נאָכט געווען אין נאָכט ! עס האָט איין חלום
נאַרטאָפּלט זיך, פאַרדרייפאַכט און פאַרפירט...
איין נאָכט דער צווייטער האָט געגעבן שלום,
איין חלום האָט דעם אנדערן געפירט... .

ביי יעדן נייעם טרוים, ביי יעדן חלום -
האָט מיר אַ קול געפליסטערט אַלט און מאַט :
„דו קענסט דאָך אים, דו קענסט שוין פון אַמאָל
אים“ - -

אַ לעבן מיינס, קוואַדראַט אין אַ קוואַדראַט !

ד ז ין , ד ז ין , ד ז ין !

באלעד

חצות-צייט, שלאַף-צייט קלינגען גלאַקן :

דזין, דזין, דזין !

דזין, דזין, דזין !

גלאַקלעך, שאַקלעך זיך און שאַקלעך

דאָ אהער,

דאָ אהין.

סקלינגט - ווער ווייסט פון וועלכן טורעם ?

יעדער קלאַנג

האַט זיין זין,

גיט פאַרבאַרגענע סיגנאַלן - - -

דזין, דזין, דזין !

דזין, דזין, דזין !

אַלע אונטערטאָנען זיינע,

אַלע זין,

אַלע זין,

לאַזט ס"ם וויסן, אז סאיז צייט שוין...

דזין, דזין, דזין !

דזין, דזין, דזין !

לצים הערן - און פאַרפלייצן

א ריין,

א ריין,

שפרינגען, מאכן ווילדע יעלות - - -
דזין, דזין, דזין!
דזין, דזין, דזין!

איבער בלאַטעס פליען פלעמלעך,
טאַנצן רויט
טאַנצן גרין,
גלויבן אויגן זייער פישוף -
דזין, דזין, דזין!
דזין, דזין, דזין!

ווערן וואַנדערער פאַרבלאַנדזשעט,
אַדמס זין,
אַדמס זין,
גלאַקן שפאַטן - און זיי פאלן...
דזין, דזין, דזין!
דזין, דזין, דזין!

און דער בורא הערט און ווייטאַקט.
הילכיק-דין,
הילכיק-דין,
מאַכט סמאַל פון אים חזק...
דזין, דזין, דזין!
דזין, דזין, דזין!

ס"ם ווייזט גאט אן עולם=הפוך,
כאטש אנטרין,
כאטש אנטרין,
כאטש אנטלויף - דזין=דזין! - פון הימל...
נאָר ווהין?
וויי, ווהין?!

א פ ע ר ד א ו י פ נ ר ע ג נ .

ווער סאיז אומעט=שווער פארביי אמאל
און געזען, ווי אין א רעגן=טאג,
אונטער חשון=הימלען קריכנדיק,
שווארצע חשון=בלאטע קנעטנדיק,
טראגט דאס מידע פערד אין אויג=אפל
טיפע, ליידנדיקע מענטשלעכקייט ;

ווער סהאט אפגעשטעלט די טריט דעמאלט
און דעם אומעט, דעם אן=סופיקן,
די פארפשופט=שטומע קנעכטישקייט
און פארשאלטענע אומגליקלעכקייט,
די מחשבה פון „באשערט אזוי“
דורכגעלייענט אין די פערד=אויגן, -

יענער האט ביז טיף אין אינגעווייד,
יענער האט ביז טיף אין מארך אריין
מיטאמאל דערשפירט די שרעקלעכקייט
און דעם עלנט פון זיין=לעבעדיק ;
יענעם האט זיך פונדערווייטנס דאן
מיטאמאל אנטפלעקט די ריזן=האנט,
וואס אין גורל=קייטן אייזענע
שמידט זי חיה איין און מענטשן=קינד.

סווערט אים אָפן דער גלגלים-סוד :
„פערד און מענטש - וואָס איז דער אונטערשייד?
אך, ווער ווייס: אין יאָרן צענדליקער
וועל אויך איך אפשר, דער פוסגייער,
וועלכער זעט דאָס פערד פאַרבייקריכן
אונטער חשונדיקע רעגן-שמיץ,
אין א פערד-געשטאַלט פאַרבייקריכן
פאַר אן אומעט-שווערן פוסגייער“...

קו = קו

עס פייפן די פויגל, עס זינגען די זאנגען,
דער זיידענער ווינט האלט כסדר אין זינגען,
און פארבן, און קלאנגען,
עס נעמט נישט קיין סוף צו דעם בלענדן און
קלינגען, -

נאָר צווישן די טויזנטער טרעלן, וואָס פליסן
דעם זומער פון מויל, ווי אַ ריזיקע וועל,
שניידט זיך אריין, ווי דאָס קול פון אַ קראַנקן
געוויסן,

אַ האַרבער, פאַרעקשנטער טרעל:

קו = קו:

צי זוכט דאָס איר תיקון אַ בלינדע נשמה,
וואָס ספעלט איר געשטאַלט איצט, באַגער און
זכרון.

וואָס בלאַנדזשעט אין וואַלד איצט,
אזוי ווי אַמאָל אין דעם וואַלד פון די יאָרן,
און סאיז איר פון אלע אַמאָליקע טענער
געבליבן נאָר איינער, וואָס חוזקט און שפעט,
אזוי ווי אַ בייזער, פון קיין מענטשלעך אָויג
נישט געזע'נער,

אין וואַלד טיף באַהאַלטענער שד:

קו = קו?

צי קלאַגט דאָס אינמיטן דעם בליען און גרינען
 דער גייסט פון אַ טויטן פאַרצייטישן זומער,
 וואָס קאָן נישט פאַרגינען
 דער זון, וואָס גיסט שטראַלן, ווי יין=המשומר,
 דעם הימל, וואָס לייכט ווי אַ בלויער גן=עדן,
 דעם פעלד, וואָס זיין קלייד האָט זיך גאַלדיק
 צעבליט? -
 דער טויטער פאַרטראַגט נישט די פאַרביקע
 פלאַמען און פריידן -
 און מישט זיך אַריין אינדערמיט:
 קו = קו!

ביינאכט האָב איך אַריינגעקוקט אין שפיגל
 און האָב דערזען אַ טויטן,
 אַ טויטן מענטש מיט צוגעמאַכטע אויגן
 אונטער אַ צעשוּיבערטן קאַפּ האָר,
 מיט ליכטלעך אין די ווערים=גרינע הענט, -
 ליכטלעך, וואָס מען צינדט אַ בר=מינן צוקאַפּנס,-
 און לעפּצן בלויע ווי די אייביקייט.
 ליכטלעך, ליכטלעך, ליכטלעך -
 קאָליריקע קאָליברים,
 צעפלאַטערטע און שטילע...
 ווייסוואַרג, גרינוואַרג, גאַלדוואַרג...
 ווי אַ וועכטער, וואָס באַלייכט דעם צוג
 זיין וועג מיט אַ לאַמטערן,
 אזוי האָט ער מינוטן=לאַנג געשטאַרט,
 מינוטן=לאַנג געשטאַרט,
 און שטום אַרויסגעלויכטן מיר פון שפיגל.
 אויף זיין פּנימס געלן, ווייכן לעדער
 איז געגאַנגען רחמימדיק אַ שמייכל,
 געגאַנגען אָן אַן אָפּשטעל.
 „איך אליין באַדאַרף עס נישט, דאָס ליכט,
 אַט האָסטו עס, אַרימער, אַט האָסטו, לעבעדיקער,-

כפין נאָר געקומען דיר אַ לייכט=צו=טון,
אַ ביסל אַ לייכט=צו=טון" - -
דערנאָך איז ער אַוועק מיט זיינע ליכטלעך
טיף אין שפיגל אַריין,
ערגיץ טיף אין שפיגל אַריין -
צוויי יתומים זענען דאָן געשטאַנען
אַליין אין דער פינסטער,
אַליין,
אַן קדיש אויף די ליפן:
איך און מײן לעבן.

און אלע וויינען זיי.

פארנאכט-צייט וויינען גרויע ציגל:
„זע אונזער קריוודע, אל-נקמות!
פארמייערט האָבן אונז אין ווענט
דעם מענטשנס בויענדיקע הענט -
און דאָך זענען אויך מיר, אויך מיר
געווען נשמות“...

און טיף אין מענטשן שלוכצן אויף
פארנאכט-צייט זיינע פיל נשמות:
„מיר פויגל שטומע! וויי און גוואַלד,
ווער גיט אונז וואַלד, ווער גיט אונז וואַלד?
ביז וואַנען פייניקט אונז דער גוף,
אַ אל-נקמות!“

נאָר צווישן וואַלקנס זיצט און וויינט
אויך ער אליין, דער אל-נקמות:
„גן-עדן! ביזט נישט מער פאַראַן!
ווער גיט מיר אים צוריק, דעם גן?
מיט אייער אַלטן האַר וויינט מיט,
איר ש״י עולמות!“

פ ר ע ש.

אין פארנאכטן פול שרעק
וויינען אומעטיק פרעש :
באלד טוט אלץ זיך א לעש -
קווא-קווא-קווא ! קווא-קווא-קווא !
באלד ווערט שווארץ אונזער ברעג,
שטערן קומען צוגיין
בלאנק, ווי וועלפישע ציין -
קווא-קווא-קווא ! קווא-קווא-קווא !
„סברענט אין מערב א פלעק,
ווי א זינדיקע טרער ;
באלד פארלעשט-זיך אויך ער -
קווא-קווא-קווא ! קווא-קווא-קווא !

מיר בלינדע

מיר בלינדע, מיר בלינדע
וואָגלען אין טיפן וואַלד,
צווישן טויזנט געהיימישן -
און שטרויכלען, און שטרויכלען,
מען זוכט ביז מען פאַלט -
און פאַלנדיק שטאַרבט מען...

מיר אַרימע בלינדע
בויגן די מידע קני
פאַר די אייגענע שאַטנס
און בעטן זיך: „פירט אונז!“
דרום שטאַרבן מיר פרי -
און שטאַרבן פאַרפירטע...

און אָפט, ווען אין חשך
טאַפן מיר אַדום,
כאַפן מיר די נאַכט אָן
און קושן, און קושן...
אַבער מיר פאַלן אום -
און דער חשך בלייבט חשך...

אונזער אייגענער חלום
שטעלט אונז אויס אַ צונג.
עס בייַלן און פאַרווונדן אונז

די ריזיקע בוימער.

דרום שטארבן מיר יונג -
מיר בלינדע, מיר בלינדע...

איר פעדים פון סוף זומער, פעדים דינע און לאנגע,
לאנגע און דינע,
פארפלאַנטערט צווישן בלעטער און
צעהאַנגען איבער צווייגן
האַלב געלע און האַלב נאָך גרינע, —
ווי לאַנגע פינגער, וואָס זוכן, און בלויליך=ווייס
ווי די האָר פון אַן אַלטן,
ווייזט איר זיך אויף דער וועלט,
איר אַנזאַגער פון הערבסט
און פון שטורעם דעם קאַלטן!
צו מיינע יוגנט=טרוימען גלייכט איר,
טרוימען שווינדזיכטיק=קראַנקע,
אַן האַפנונג אויף גרויסעס,
און צו ציטריקע געפילן פון הכנעה פאר אַ נאָקע,
געפילן פון אַ גוסס...
איר ציטערט אויף דער זון מיט דער שרעק פון אַ נשמה
אַ לאַנג שוין געשמדטער
ביים שטן אין קלויסטער, ווען זי קלאַפט אין גאַטס טיר
מיט געבעט און געפלאַטער — — —

און ווי דער זייגער וועט שלאָגן צוועלף -
 אזוי וועלן קומען, ווי גרויע וועלן,
 אש-גרויע מתים צוגיין -
 און פארפירן א ווילד געוויין.

א גאנצע נאכט וויינען אָפּ די וועלן,
 און ווען צומאָרגנס שלאָגט ווידער צוועלף -
 שטייט אָפּן דיין האַרץ, ווי א טיר,
 און זיי גייען אַריין - אין דיר.

די צווייטע נאכט, אז סוועט שלאָגן צוועלף,
 שרייטו צום אייגענעם שאָטן: „העלף!“
 נאָר דיין שאָטן בלייבט רויק שטיין
 אויף דער וואַנט - און דו ביזט אַליין. . .

און די דריטע נאכט, אז סוועט שלאָגן צוועלף,
 וועסטו נישט שרייען אפילו: „העלף!“
 ווייל דעמאָלט וועסטו פארשטיין,
 אז זיי קומען פון דיר אַליין.

א י נ ג י כ ן.

ניט מחנות מתים בין איך פול,
ווי ביינאכט אן אלטע שול,
און יעדער מת - צו זיין בית-עלמין ציט ער:
„בלייכער! בלייכער!
אויף מײן בית-עלמין שלאָפט זיך בעסער.
דאָרט איז די קרקע ווייכער” - - -

זיי רופן, זיי רופן -
און וואַקלדיק שטייט צווישן זיי מיין נשמה,
ווי בגילופין...
באַלד קומט דער טויט און קרייט
און מיין נאָכט פאַרגייט,
אין קבר פאַרקריכן
די מתים אינגליכן
און נעמען מיך מיט...
די זון וועט אויסברענען די טויט - - -

ס פ י נ ק ס

ווען סשטייט די זון אין ווינקל מערב
און סזאגט דער ווינט מיט איר, „המפיל“,
זיז זינקען נעמט איר קאפ - און פלוז'אונג
באפאלט א זומער-שלאף איר אפ! -

ווען סעפנט אויערן צו הערן,
אי יינגע גארטן-רויזן זיפצן
דעם טאָגס געפאָנגענע, די שטילקייט,
און לעזט פון שאַטנס די געשריפטסן: -

ווען פריינדלעך גיסן זיך צוזאמען
דער וועלטס צעוואָרפענע ניגונים,
און אַ פאָרהערטער ציט דעם האַלז אַויס
דער שטאַנג, וואָס שטייט איבערן ברונעם; -

ווען ערגיץ הויך דאָרט, ערגיץ ווייט דאָרט,
אין וואַלד פון הימלען בלויליך-מאַטע,
פארבלאָנדושען שטערן, ווי די קינדער,
און פּרעגן: „ווי איז אונזער טאַטע ז“ -

דאָן רעדט צום גייסט, וואָס לעבט אין מענטשן,
אַ ספינקס פון ווונדער-אַלטן עלטער,
אַ ספינקס פון ווונדער-קלוגער קלוגשאפט,
און טיפע דעטענישן שטעלט ער.

און סקוקט אַרויף צום הויכן ווונדער
דער גייסט, דער שקלאַף, ווי צו אַ קייסער,
און קען נישט טרעפן, וואָס עס פרעגט אים
דער ס פ י נ ק ס, דער אַפגרונד=טיפער ווייסער...

עס שטייען בעטלער אלטע, בלייכע, הייליקע
אויף פאַרשטעט-גאַסן ברייטע, ווייטע, ליידיקע -
און שאַקלען קוים מיט לעפצן מיט אַנריידיקע
און מורמלען תפלות שטומע און אַנציידיקע.

אין ווייטע פרומע וועלטן ערגיץ בלאַנקען זיי.
דאָס קאַלטע פנים שיינט זיי אור-הגנודיק,
גלייך סוואַלטן שטערן פאַטערליך-רחמנותדיק
פון ערגיץ הויך מיט ליכטיקייט באַשאַנקען זיי.

זיי נעמען דיין נדבה אָן די גראַשענע
מיט פינגער געלע, פראַסטיקע, געפויגענע,
מיט ביטור, מיט דער שטומסטער פון פאַראַכטונגען.

אַפט דוכט: דאָס זענען אַדלערס ווייט-

פאַרפלויענע,

וואָס מילביק איז די ערד זיי, די פאַרלאַשענע,
נירוואַנאַ-לייט, פאַרוונקען אין באַטראַכטונגען...

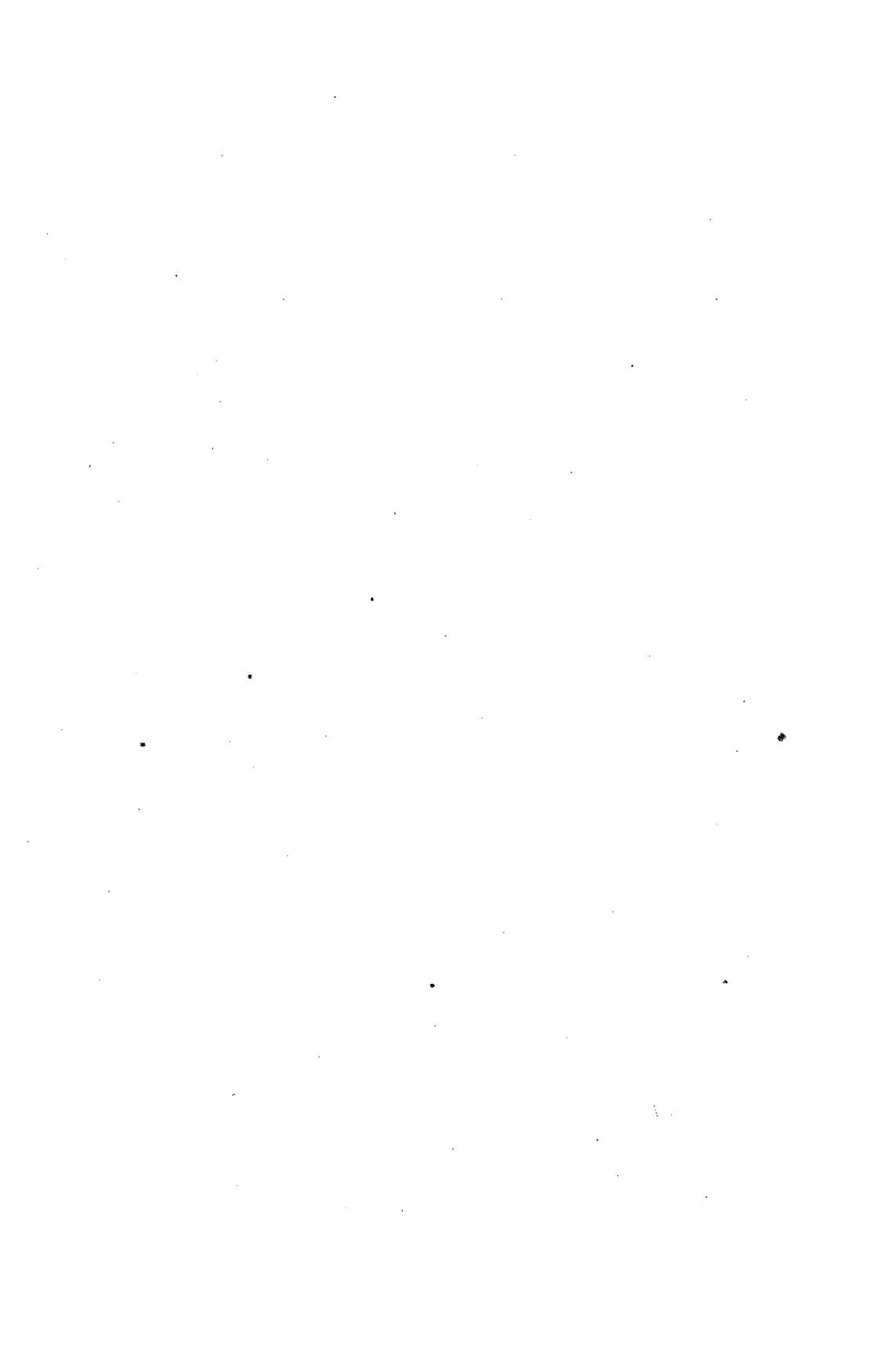
ראביצא, די הייליקע נזירה.

פראגישער סיוועט

א גאנצע נאכט פלעגט דאביא זיין וואך.
זי פלעגט זיך שטעלן דרויסן אויפן דאך,
פון אלעם בלינדן, ערדישן זיך אויסטון,
צו גאט די שלאנקע אָרעמס א שפרייט-אויס טון,
און זאָגן: „דיך באַגריסן טו איך איצט,
אַ ל אַ ה געליבטער מיינער, וואָס דו זיצסט
און קעניגסט צווישן שטערן! פון דער הויך,
אַ אויסדערוויילטער, טראָגט זיך מיר דיין הויך,
און כשפיר דיין קוש אין פליען פון דעם ווינט,
אין יעדן שאַרף, וואָס פלאַטערט און אַנטרינט,
און סקלאַפט מיין האַרץ, און גלוסט דיך,
און באַגערט.

איצט פרייען זיך די פרויען פון דער ערד
אין דעם געליבטנס שטיל-געהיימען צימער.
נאָר איך, פאַרליבט אין דיר און אין דיין שימער,
אין דיר און אין דיין ליכט, - מיר איז זי פרעמד,
די תאווה מיט איר זיסיקייט, וואָס קלעמט.
אויף מיינע ליפן ציטערט אַ געלעכטער,
פול שפאָט אויף חוהס לייכטזיניקע טעכטער,
וואָס האָבן נאָך דיין ליבע נישט דערקענט:
דאָס בלוט דערקוויקט זיי-און דאָס בלוט
פאַרברענט!

זיי קענען נישט דיין ליבע, וועלכע רייניקט,
וון גליק האט זיך מיט רויקייט פארייניקט,
און פרעמד איז זיי די זיסקייט פון דיין קוש,
און פרעמד דיין ווייטער, שטערן-בלויער גרוס,
דיין גנאד=בליק, דו מיין שטערנריכער קייסער!
א קוש מיך, קוש, געליבטער מיינער, הייסער,
און לאמיר הערן דיין געהיימע שפראך" -
א גאנצע נאכט פלעגט ראביא זיין וואך... .

א פ ר נ ג ע ל

אָר קאַר אַניש.

I

די נאַכט על-קאַדר - עס גייט אין איר
נישט טרויער אָן, נישט האַס,
ביז מאַרגנרויט איז פרייד אין איר
און רויקייט אַלאַהס.
אין יענער נאַכט האַט אויפגעגליט
אַ ליכטפולער קאַראַן,
מיין רויז האַט דעמאָלט אויפגעבליט,
באַגאַסן פון גאַטס קאַן.
געשיקט האַט ער זיין שר צו מיר,
צום קנעכט זיינעם מאַכמעד,
און גלייך האַט זיך דאָס האַרץ אין מיר
אויף נביא-שפראַך צערעדט. . .

די נאַכט על-קאַדר - עס גייט אין איר
נישט טרויער אָן, נישט האַס,
ביז מאַרגנרויט איז פרייד אין איר
און רויקייט אַלאַהס.
דעם שטנס ווערטער שטומען דאָן,
עס ווייכן זיינע דזשין ;
מיין גאַטס מלאכים קומען דאָן
צו אַדמס בעסטע זין.

זיי קומען און זיי נידערן, -
זאָל זיין אַלאַה געלויבט, -
מיט הימלען צו פאַרברידערן
דאָס מענטשנקינד, וואָס גלויבט!

גרייט, גרייט איז שוין די שעה פון זייער טרויער!
 עס נענטערט זיך די פירכטערליכע צייט,
 וואָס בריילט, ווי יינגע לייבן אויף דער לוייער,
 און נעמט נקמה פון די שלעכטע לייט.

זיין מויל וועט זיך פארטריקנט ביי זיי שוואַרצן
 די צונג, וואָס האָט געלעסטערט און געזויפט;
 דאָס בלוט וועט זיי אַרויסרינען פון האַרצן,
 די האַרטע הוט=השדרה ווערט צעשרויפט!

טלויפט אָן דער טאָג - וועט אויפציטערן יעדער;
 מען שלעפט רשעים פאַר די הענט און פיס,
 דעם הימלס פנים ווערט ווי רויטע לעדער
 און שפאלט זיך מיט אַ פייערדיקן ריס.

אַ בריק וועט זען דאָס מענטשנקינד זיך הויבן,
 אַ תהום וועט זיין צופוסנס פון דער בריק -
 און ווי וועט זיין די אַרימע אין גלויבן:
 איך שווער, זיי ברעכן האַלז דאָן און געניקו!

דאָך איר - איר ווערט פאַרבעטן אין גן-עדן,
 מאַשלעמס, וואָס גייט אויף וועגן פון דער וואָר!
 אָן גרינע קישנס לענט איר אייך באַשיידן
 און יינגע הורים גלעטן אייך די האַר.

אלָאָה האָט זיי מיט ווונדערליכע חנען
באַשאַנקען פֿאַר די קינדער פֿון איסלאַם,
און זעסטו זיי אין גאַרטן - קערסטו מיינען,
אַז סשימערן דאָס פֿערל אין אַ ים

אונשטערבליכע גן-עדן=יינגלעך ברענגען
דעם בעסטן וויין אַ גלויביגן מאַשלעם.
אין שאַטן פֿון באַנאַן וועט ער פֿאַרברענגען, -
און וואָס ער זעט-נאַר - בעט זיך ביי אים: „נעמו“

דעם וויין פון ריינער געטלעכקייט צו טרינקען,
 מיט מעסער-שאַרפע, הייליקע יחודים
 דערגרייכן ביז צום אָפּגרונד פון גאָטס האַרץ -
 און הערן גאָטס מרפּבה יעדן טאָג
 פאַרבײַפּאַרן אויף דונערדיקע רעדער :
 דאָס איז אַ הויכער גורל, וואָס נישט יעדער
 קריגט במחנה אויסגעשמידט פון אונטער
 דער וועלט-השגחה פאַרזיכטיקן האַמער.
 באַשערט איז עס דעם נזיר נאָר אַליין.
 דער נזיר האָט קיין חבר נישט, חוץ אים,
 דעם גרויסן עפעס, וואָס באַשאַפט דעם גאַרנישט.
 זיין וואַלד-שטיבל, וואָס ווייסט זיך צווישן בוימער,
 איז אַ געהיימער יחוד אינם האַרץ
 פון דער יצירה : טרוימען, וואָס זי זעט
 בשעתן שלאָפן נאַכט-צייט אינם טוי-העמד,
 מחשבות, וואָס באַלאָדן אירע וואַלקנס,
 געפילן, וועלכע שרייען אין איר ווינד -
 אַלץ זוכט ביים שטיבלס שוועלן זיך אַ תקון.
 זע, סבויגט זיך חשבון-נפשדיק און פרום
 דאָס שטיבל, ווי אַ יוד אונטערן טלית,
 די ריינקייט ליגט דער טיר זיינער צופוטנס
 און סויצט פאַרטראַכטע אונשוילד אויף זיין דאָך.

עס קומט אַליין מטטרוֹן, שר הפנים,
צו היטן אים און שיצן מיט די פליגל,
דער ווינט פון עולם-הבא יאָגט דעם רויך,
וואָס טראָגט זיך פון זיין קזימען; זיינע ווענד
פאָרהילט די שכינה מיט אַ ווייסן שלייער,
און ספּליען הללויה'ס צווישן זיי,
ווי אייביק-פריילעכע פויגלען פון גן-עדן.
די פענסטער זיינע שפּיגלען אין זיך אָפּ
די זון פון אַנדערע, פון הויכע וועלטן,
זיי לאָזן דורך גאָטס וואָרט צום מענטשנס אויער,
אויף זייער בוזעם שפּילן-זיך ווי קינדער
די ווייטע שטערן, - און נישט שרעקט זיי שטורעם,
אַ שלאַקס-רעגן ווערט שטיל, ווען ער באַרירט זיי.
אַ וואַנדערער בלייבט שטיין, ווען ער דערזעט זיי:
עס טראַכט זיך אים פון קינדהייט, פון דער מאַמען,
וואָס איז שוין לאַנג געשטאַרבן, און פון תּפּלוֹת,
וואָס זענען פאַר דער טיר פון לעצטן היכל
געבליבן הענגען מיט די קעפּ אַרונטער,
ווייל סהאָט אינמיטן פליען זיי געשחטן
דעם טייוולס האַנד.

ער וואָגט נישט מיט זיין פּוס
די שוועל באַטרעטן, וווּ עס וווינט דער נזיר:
ווי איינער, וואָס זעט אויפשטייגן דעם שאַטן
פון זיין שוין לאַנג געשטאַרבענער געליבטער,

ווייל קושן - שרעקט זיך, אויספרעגן - און שטומט,
ווייל פאלן אויפן האלדז - און טרעט צוריק, -
אזוי בלייבט שטיין דער וואנדערער פון ווייטנס
און דריי מאָל „קדוש“ שפּרינגט אין אים
דאָס האַרץ

אַנטקעגן די עניוּחדיקע פענסטער.

פ א ר נ י ש ט ג ל ו י ב ן .

עס האָט מיר געחלומט : אַ רויטשטיקל האַרץ
וואַרפט זיך אוםאויף אַ תל יח,
און דערנעבן שטייט איינער און רייסט
אין דער פינסטערניש קריעה... .

און סגייט דורך אַ מאַטראַס און אים ווונדערט
„דאָס האַרץ איז אַ ברודער
געוועזן דעם ים - און איצט הענגט עס
גאַר אָן גערודער“... .

און אַ קצב-יונג קומט - און ער טוט
אַ צי פאַרן שטריקל:
„סעהאַט די ש מאַטע געמוזט אַמאָל זיין
אַ פריש שטיקל“... .

און אַ הפקר-פּרוי נעמט עס מיט ווערטער
נישט ריינע באַשמוצן:
„פלייש צו פלייש איז נישט גלייך -
נאָך וואָס קען עס נוצן?“

און אַ זילבערנעם פינגער ציט אויס
אַ מלאך פון אויבן,
ווייזט אָן אויפן האַרץ און זאָגט שטריינג:
„פאַר נישט גלויבן“... .

ווי אזוי ווערט געבוירן א ליד...

ווי אזוי ווערט געבוירן א ליד?

ווען עס עקלט פון טעגלעכע רייד;
ווען אויף אַנטאָן דאָס טיפע אַ קלייד
לויט אַ נייעם און אייגענעם שניט,
זוכסטו שטאָפּן אי פאַרביק, אי שטאַרק,
וואָס אזוינע פאַרמאַגט נישט דער מאַרק,
נאָר דער אָבגרונד פון טיפסטן געמיט;
ווען אַ שפּאַלט ווערט אין פינסטערן פעלד
פון דיין לעבן — און סבֿלויט עפעס העלס
דורכן שפּאַלט, בלענדט די אויגן און ציט: —
דעמאָלט זינגט ביי דיר טיף אין געמיט,
און עס ווערט דיר געבוירן אַ ליד.

ווי אזוי ווערט געבוירן אַ גראַם?

ווען עס נעמט דיך אַ קלאַנג אין זיין יאָך,
דו הערסט קלינגען אים אָבער און נאָך,
און דו זוכסט — ווי אַ פערל אין ים —
אים אַ חבר, אי ליכטיק, אי רייך,
וועלכער זאָל אים אינגאַנצן זיין גלייך;
וועלכער זאָל, ווי אַ קויל מיט אַ פלאַם,
אייביק איינס זיין מיט אים און געקניפט, —

דאן צעזינגט זיך דיין זעל, ווי פארליבט,
ווייל אויך זי זוכט א פריינט און א גראם,
און דערמאנט זיך איר פלוצלונג די היים —
ווערט ווי פון - זיך געפונען דער ריים...

דער נשמהס תיבה נישט לאָז פארלירן
 וועגן, וואָס פירן
 צו דיר אין מיטן דעם לעבנס מבול,
 און שטעל זיך אוועק, דו איר שטארקער בויער,
 פאר איר ענגן צהר,
 דורך וועלכן עס גלאַצט אויף איר ס"ם-מחבל!

איר בלויע אונשוילד נישט לאָז אים שענדן,
 זאָל אירע לענדן
 באגארטלען דער גלאַנץ פון דיין העכסטער ספירה,
 און היל זי, גאָט, אין דיין העלסטער הילונג,
 און קילסטע קילונג
 שיק פון גן-עדן איר פלאַם פון כפירה!

נאָר אויב זי פערדינט נישט - לאָז זען כאַטש,
 ליבער,

ווי ס'פליט פאריבער
 דיין גלאַנץ - און וויילט דאָ אַ פאַר מינוטן!
 לאַמך בלינד נישט פארבייגיין די שטומע בליצן,
 וואָס פון דייע שפיצן
 באַלייכטו מיט זיי דעם וועג צום גוטן!

לאַמִּיךְ בלינד נישט פאַרבייגיין דעם הויכן לייטער,
וואָס לייכטנדיק גייט ער
צום טויער פון הימלען — און, גאַלדן=פרישע,
באַלאַגערן, ווי אין יעקבס טרוים, זיינע טרעפלעך
מלאַכימשע קעפלעך,
וואָס ווינקען אַראָפּ צו ילודי=אשה.

אויב נישט דיין אייביק=פאַרהוילטן פנים —
לאַז כאַטש סימנים,
סימנים זען פון דיין הויכן ווילן!
נאָר אויב אויך דאָס איז אין דינע אויגן
צו הויך געפלויגן:
טאָ לאַז כאַטש דערפיהלן, כאַטש בלויו דערפיהלן!

ק א ר א נ - מ א ט י ו ו .

פון הייסע, מיט תאוה באגאסענע נעכט,
וואָס שרעקן די קינדער פון אדמס געשלעכט
און רופן צו זינד דעם פארפירטן, דעם שלאָפן, —
אַנטלויף איך צו דעם, וועלכער האָט זיי באַשאַפן,
אַנטלויף איך צו דיר!

פון פינסטערן שטן, וואָס רעדט אַזוי שטיל,
און רוימט מיר זיין סוד איין, און מאַכט ווי אַ מיל
דאָס האַרץ אין מיר רוישן, און וויל מיך פאַר-
שקלאָפן, —
אַנטלויף איך צו דעם, וועלכער האָט אים באַשאַפן,
אַנטלויף איך צו דיר!

און פון דעם בעל-קנאהס פאַר אויגן, וואָס גליט,
און פון מכשפות, אין שפּרוכן געניט,
וואָס זוכן מיר קראַנקהייט און טויט צו פאַרשאַפן, —
אַנטלויף איך צו דעם, וועלכער האָט זיי באַשאַפן,
אַנטלויף איך צו דיר!

ג ל ג ר ל י ם = ט א נ ז .

אלע זענען מיר גלגולים!
יעדער איינס איז א מיליאַרד!
פורעם גיסן מיר אין פורעם,
נישט גערוט און נישט געוואַרט.
שטורעם גיסן מיר אין שטורעם,
אַקעאַן אין אַקעאַן,
יעדע שעה וואַקסט אויס אַ בנל,
יעדע רגע - אַ מאַנבלאַן!

כבין געווען, געווען, געווען,
נישט פון נעכטן בין איך הי,
נישט איין קראַך בין איך געקראַכן
און געפלוּיגן נישט איין פלי.
כבין געשוּומען צווישן פישן
אין אַטלאַנטיקס טיפן תהום,
זיך געטראַגן צווישן שטערן
אויף דעם אין-סופס היפּאָדראַם,
זיך געשאַקלט, זיך געשפיגלט
אין דער שויב פון טעלעסקאָפּ,
פון דער הויך געגאַסן שטראַלן
אויף אַ יתומדיקן קאַפּ.

אין גאָטס בוך בין איך געוועזן
 א נקודה אָן פארנעם,
 און א טרער אויף איינעם ברעמען,
 און א טרייסט אין איינעם קלעם.
 לאַנגע יאָרן, שוואַרצע יאָרן
 בין איך אָפגעווען א קרעט,
 שטיקער ערד געקייט, געוועלגערט,
 נישט געזען און נישט גערעדט.
 כבין געווען אין א מפולת
 צווישן רצים פיל אַ לֵךְ,
 און א קאץ אין טיפן קעלער,
 די פאַרוואַרפנסטע פון קעץ.
 איבער דורות, איבער ערטער
 האָב איך ווילעריש געהיפט
 אין א דענקער-קאָפּ, און ערגיץ
 שווער געווייטאַקט, טיף געליבט.
 אַלע לענדער אין מיין טיפקייט,
 זייער שטורעם, זייער מאַי,
 דאָרטן רוישט די מיסיסיפי,
 טרוימען נילוס און דונאַי:
 היי, אמעבע, קליינע שוועסטער!
 שוואַרצער ברודער האַטענטאַט!
 אַלע איילן מיר צום אויסלייזן,
 צום גלגולים-אויפלייזן - גאָט!

היי, געדרייט זיך און געדרייט זיך,
ביז ס'פארווישט זיך גרויס און מליינס,
ביז מיר שאפן נייען תוהו -
פרייען געטלעכן אלץ - איינס!

* *

*

און דער וויין, וואָס שוימט אין פוס,
און דאָס ליכט, וואָס צאָנקט אום חצות,
און די מושעל אויפן טיש,
וואָס דאָס ים-געוויין איז איר
אין זפרון אייביק פריש, -
אלע ברומען זיי אזוי:
"אָך און וויי! וויי און אוי!
גאָט, דערבאַרעם דיך אויף אונז,
דערבאַרעם דיך אויף אונז!"

און די גאַסן-פרוי ביים ראָג,
און אין קלויסטער-טורעם דער גלאַק,
אויף דער קאַלטער שויב - די פליג,
און דער צוג, וואָס שרייט ביינאַכט,
ווי אַ האַרץ, וואָס שרייט נאָך גליק, -
אלע קלאָגן זיי אזוי:
"אָך און וויי! אָך און אוי!
גאָט, דערבאַרעם דיך אויף אונז,
דערבאַרעם דיך אויף אונז!"

מיר אורחים - מיר וואָרצלען זיך קיינמאָל נישט

אין

אין ערדישע זאָמדן, אין דיין און אין מיינ.

מיר זענען אַ קרעכץ נאָר, אַ ווינט, אַ מינוט,

אַ וואָלקן אין מערב, פול שאַטן און בלוט.

און פרעמד איז אונז אַלץ, וואָס געזעצט איז און

פעסט,

אונז, בליצן אָן הימלען, אונז, פויגל אָן נעסט.

מיר בינדן זיך קיינמאָל נישט צו צו קיין זאך,

מיר דאַרפן דאָס הויז נישט - מיר זוכן דעם דאָך.

מיר דאַרפן די ליבע און האַסן די פרוי -

און לעבן? מיר נעמען די זאך נישט גענוי...

און וואָס איז אונז גרעניץ און וואָס איז אונז

תחום?

אן ערגיץ אָן גרעניץ לאָזט גריסן אונז פרום.

דאָס אייניק-באַוועגלעכע ציט אונז אַרײַן,

און - דאָס אוממעגלעכע ווערט פאַר אונז זײַן!

מען דערקענט אונז גלייך נאָכן קול.
מיר ענטפערן נישט ווי אלע
אויף דעם: „ווער איז?" -
און מען עפנט אונז די טיר נישט.
אייליג זינגען אונזערע טריט,
אייליג זינגען זיי נישט=היגע גלוסטונג.
אין אונזער אויג האָט זיך באַזעצט
דער אָפּגלאַנץ פון דער שווערד,
וואָס היט פון קדומים דעם גן=עדן.
אונז האָט מען אין גן=עדן נישט אַריינגעלאָזט,
געבליבן איז בלויז יענער אָפּגלאַנץ.
אַבער -

אונזער האַנט וועט נישט אויפהערן צו געדענקען
די צייט, ווען זי איז
געווען אַ צווייג פון אַ געטלעכן בוים
אין אַ ווייטן גאַרטן,
אונטער ווייטע הימלען פון אַ ווייטן מאַי.
מיר, פאַרגעסענע,
קענען נישט פאַרגעסן.
אין דושנע ערד=נעכט
לויפן מיר פאַר אייערע קאַלט=כראָפּנדיקע ווענט
און הויבן העלזער ווי די ברונעם=שטאַנגען אויף -

זיי האָרכן,
די שטאַנגען,
דאָס נאַכט-גערויש פון נישט-היגע ברונעמס.
מיר זענען
סיגנאַלן, וואָס זינגען.
מיר זינגען
אַ געזאַנג פון וואַנדערנדיקן פייער.

ברונעם = שטאַנגען.

ברונעם=שטאַנגען אָונט-צייט -
דאַרע מקובלים,
האַרען ווי דער ברונעם שווייגט,
האַרען ווי אין חלום.

ברונעם=שטאַנגען אָונט-צייט -
פינסטערע פרצופים ;
קוקן איבער וועלט אַוועק,
מאַכן שטיל צירופים.

ווי די קעמלען הויבן זיי
העלזער הויכע, דאַרע...
קעמלען ווייט-פאַרבלאַנדזשעטע,
קעמלען פון סאַהאַרע... .

וואָס זיי זעען ווייס מען נישט... .
וואָר איז עס, צי חלום? -
ברונעם=שטאַנגען אָונט-צייט,
דאַרע מקובלים... .

האסטו געזען פאָרנאָכט-צייט, ווי עס שווימען
 בויגיק-קלאַראַויגיק-שטאַלצע שוואַנען,
 איז ווען געשווומען מיט זיי דיין האַרץ
 און זיס געאַהנט אַ הייליק אַהנען ?

קיין מערב פאָרן בלוטנדיקע פענסטער,
 נידעריק, נידעריק זעצט אַ זון זיך, -
 און אַלץ שווימט מיט, און נישטאָ קיין סוף,
 עס שווימט אַלץ, שווימט און באַוועגט-זיך
 פון-זיך. . .

די שוואַנען פאָרן שטיל בראש פון אַלע,
 עס שנייט און עס שווימט אַ שטיק ווייסע טהרה,
 און סצוואַגן די שוואַנען אַ קינד — די וועלט,
 וואַשן אַראָפּ פון איר אַלדאָס שטאַרע. . .

און ווען דעם טויטן טאָג דעקט צו אַ לאַנגער,
 פון פלעקיקע שאַטנס געוועבטער טלית,
 בלענדט דעם אַוונטס פאַרדונקלט אויג
 זייער וויסקייט, ווי אַ התגלות. . .

פארנאכט, פארנאכט, ווען סמישן-זיך
 אין מערב גאָלד מיט אש,
 און שרפים ריידן צווישן-זיך
 און סטרויערט א בר-נש ;

ווען קערפערס ווערן ווינקלדיק,
 פארלירן דעם קאָליר,
 און שטערן קומען פינקלדיק,
 ווי שומרים פאר גאָטס טיר ; -

ווען סוועבט זיך דאָס געפילדער אויס
 פון ברוק און טראָטואַר,
 און סמאָלט אין שאַטן בילדער אויס
 דעם עברס מילדער שר ; -

דאָן רעדט דיין שטילע שטים צו מיר,
 וואָס גייט ווי פון א ים,
 דאָן קומט דיין בילד און שווימט צו מיר
 און פלאַטערט אָן א ראַם

דיין גאַנץ געשטאַלט באַנעם איך נישט,
 איך פיל נאָר, אַז דו ביזט ;
 וווּ ליגט דיין גאַרטן ווייס איך נישט -
 איך ווייס נאָר, אַז דו בליסט.

דו בליסט אין זיבן בליונגען!
דאָס האַרץ מיינס, דאָס געפֿלעפֿטס, -
עס ציט מיט טויזנט ציונגען
צום גינגאַלד פֿון דיין לעפֿץ.
מיט ים=אַטעם פֿאַרפֿלייצסטו מיך,
מיט ליכט פֿון אַדוֹנִי,
אַ קיק - און גלייך אַנטגייסטו מיר.
דו ווונדערשיינע פֿרוי!

ווי איינער, וואָס מאַכט הערצער אונטערטעניג,
 און ווי אַ חתן, גייענדיק צום טאָנץ,
 און ווי אַן אייביק-בליענדיקער קראַנץ,
 וואָס צירט די ווייסע שלייפן פון אַ קעניג, -
 האָט פּהן-גדול אויסגעזען פאַרצייטן,
 אין יענעם טאָג פון הייליקן פאַרגעבן,
 ווען ער האָט פאַר דאָס פּאָלק געבעטן לעבן
 און פרידז פאַר דעם נאָענטן און ווייטן.
 און סאיז געווען דאָס וואָרט, וואָס פלעגט זיך ווייזן
 אויף זיינע לייפן - שטאַרקער ווי דאָס אייזן:
 „תטהרו!“

און, ווי מיט קלאַרע וואַסערן אַ ברונען,
 איז זיין געזיכט געפילט-געווען מיט גייסט,
 און סהאָט געדאַכט, אז סשטייט עמיץ און ווייזט
 דעם וועג צום הימל און צו זיינע זונען.
 דאָס גאַנצע פּאָלק, ווי בוימער אין אַ וואַלד,
 פלעגט טון אַ ציטער, בויגן-זיך און לויבן,
 און נאָר פון פּהן-גדול דאָס געשטאַלט
 האָט שטאַלץ זיך איבער אַלעמען געהויבן.
 פון אויבן האָט זיין שטימע זיך געטראָגן -
 און סהאָט אין אַלע הערצער אָפּגעשלאָגן:
 „תטהרו!“

און מיר, א דור א טויבער און א שטומער,
וואָס לויפט זיין וועג מיט שנעלקייט פון מאַטאַרן,
וואָס אָן גאַטס גייסט טוט ברענען אונזער דאָרן
און סשטאַרבט פאַר אונז די זון אינמיטן זומער, —
מיר האָבן נישט קיין פּהן, וואָס זאָל ווידער
מתפלל־זיין און וידוי פאַר אונז זאָגן,
וואָס זאָל אויף זיינע ריזן-פּליגל טראָגן
די גרויסע לאַסט פון אַלע זיינע ברידער.
וואָס ווי א דונער אין פאַרמאַכטע טירן
זאָל אונז זיין וואָרט א קלאַפּ-טון אין געהירן:
„תטהרו!“

שלאנגען - שלאנגען - שווארצע שלאנגען -
 שווארץ - שווארץ - אינגאנצן שווארץ...
 פאנגען וויל מען מיך - פאנגען - פאנגען -
 מאכן מיין הארץ א שווארצס - א הארטס...
 שווארץ - שווארץ - אינגאנצן שווארץ...
 אויגן - אויגן - דעם טייוולס אויגן -
 זינד - זינד - אינגאנצן זינד...
 בויגן וויל מען מיך - בויגן - בויגן -
 און אך, אָט בינדט מען-מען בינדט-מען בינדט...
 זינד - זינד - אינגאנצן זינד...
 פרובים - פרובים - געבענטשטע פרובים -
 ווייס - ווייס - אינגאנצן ווייס...
 פון בייון דערלייזן א בן-טובים -
 מיט זיך מיט פלייס - מיט פלייס - מיט פלייס...
 ווייס - ווייס - אינגאנצן ווייס...
 עולימתא - עולימתא - עולימתא שפירתא -
 ריין - ריין - אינגאנצן ריין...
 מוטער! קעניגין פון פארפירטע!
 זע, אָט וויין איך - איך וויין - איך וויין...
 ריין - ריין - אינגאנצן ריין...

איך ווייס, אז דו ביזט איך,
 א דו ווילדסטער פון ערגיזן, ערגיזן און גרענעצן!
 אין מיר, אין מיר
 זוניגט דער אנהויב פון דיין אונענדלעכקייט.
 מאַטראָסן לייגן:
 זיי זאָגן, אז דו האָסט א צווייטן ברעג;
 ספּאַרפירן שיפן:
 דיין ווייטקייט האָט נאָך קיינמאָל נישט געשלאָגן
 דעם קאָפּ און אַ יבשה.
 ווי קענסטו ענדלעך זיין,
 ווען איך און מיינע וועלטן זענען
 אומענדלעכקייטן טויזנט,
 ווען איך און מיינע וועלטן זענען דו?
 זינג מיר די לידער פון מיין פאַרצייטנס,
 טיפע לידער פון מיין ווייטסטן אנהויב,
 דו בלוי פאַנאָדערגעגאַסן האַרץ,
 דו ריזיגער אַטעם,
 דו דאָפּלטע אַנטפּלעקונג פון מיין איך:
 אומענדלעכקייט און אנהויב.

- און רויבט איר די טרוימען די לעצטע מיר אָפּ -
- דאָן בלייבן די טרערן מיין גוטס און מיין וואָב.
- און טריקענען אויס אויף דער ערד ביידע טרערן -
- דאָן בלייבן מיר איבער אין הימל ווי שטערן ;
- און פאַרן די שטערן און ווערן פאַרשוונזן -
- דאָן בלייבט נאָך דער גאַט מיר, וואָס האָט זיי
- געצונדן :
- ווי שווער סזאָל נישט דריקן מיך עוידישער יאָך -
- בלייבט אייביק אַ רעשט מיר, בלייבט אייביק
- אַ נאָך .

נאָר רויבט איר דעם ג ל ו י ב ן דעם לעצטן

- מיר אָפּ -
- וואָס בלייבט פון מיין גוטס מיר, וואָס בלייבט פון
- מיין האָב ?
- די טרערן אין אויג און אין הימל די שטערן -
- וואָס וועט פון זיי ווערן, וואָס קען פון זיי ווערן ?
- עס וועט פון די טרערן פאַרבלייבן נאָר וואַסער,
- פון חרבע שטערן - אַ נעפל אַ בלאַסער,
- און איבער די הורבות, און איבער די שפּליטער
- וועט וויינען אָן טרערן דער מלאַך, מיין היטער,
- וועט זיצן פאַרשטאַרט, ווי אַ שטומער געשריי,
- מיט קויטיקע פליגלען, צעבראַכן אויף צוויי,

וועט אייביק די ליפן אין ברוגז פארבייסן
און וועט שוין צום הימל דעם קאָפּ נישט פאררייסן,
מיט שטראַלן אין אויג נישט אַרויפקוקן אויבן,
צום אָרימן גאָט פון מיין נעכטיגן גלויבן,
און א יך וועל, א בר-מינן, ליגן אין אַרֶון
פון שוואַרצע זכרונות, פאַרלאַשענע יאָרן,
דעם נאַקעטן נאַכט-שאַטן רוף איך מיין ברודער,
און בין ווי אַ שיפל, וואָס שווימט אָן אַ רודער,
און בין ווי אַ לייב, וועלכער האָט נישט קיין רויב,
און בין אין דעם מדבר פון מענטשן - אַ שטויב.
און רויבט איר דעם גלויבן דעם לעצטן מיר
אָפּ -
וואָס בלייבט פון מיין גוטס מיר, וואָס בלייבט פון
מיין האָב?

א י ב ע ר ל ע ב ר ו נ ג .

עס צעפאלט זיך די שטאָט,

עס צעפליען זיך גאָסן.

צו א ים אין דער טיף

לויפט א שלל פון טעראָסן.

און דער ים לויכט און שרייט,

עפעס לויכט ער און שרייט ער,

און פון יענער זייט ים

ווינקט א ווייטער, א ווייטער...

די נשמה אין גוף

ווערט אלץ לייכטער, אלץ לייכטער...

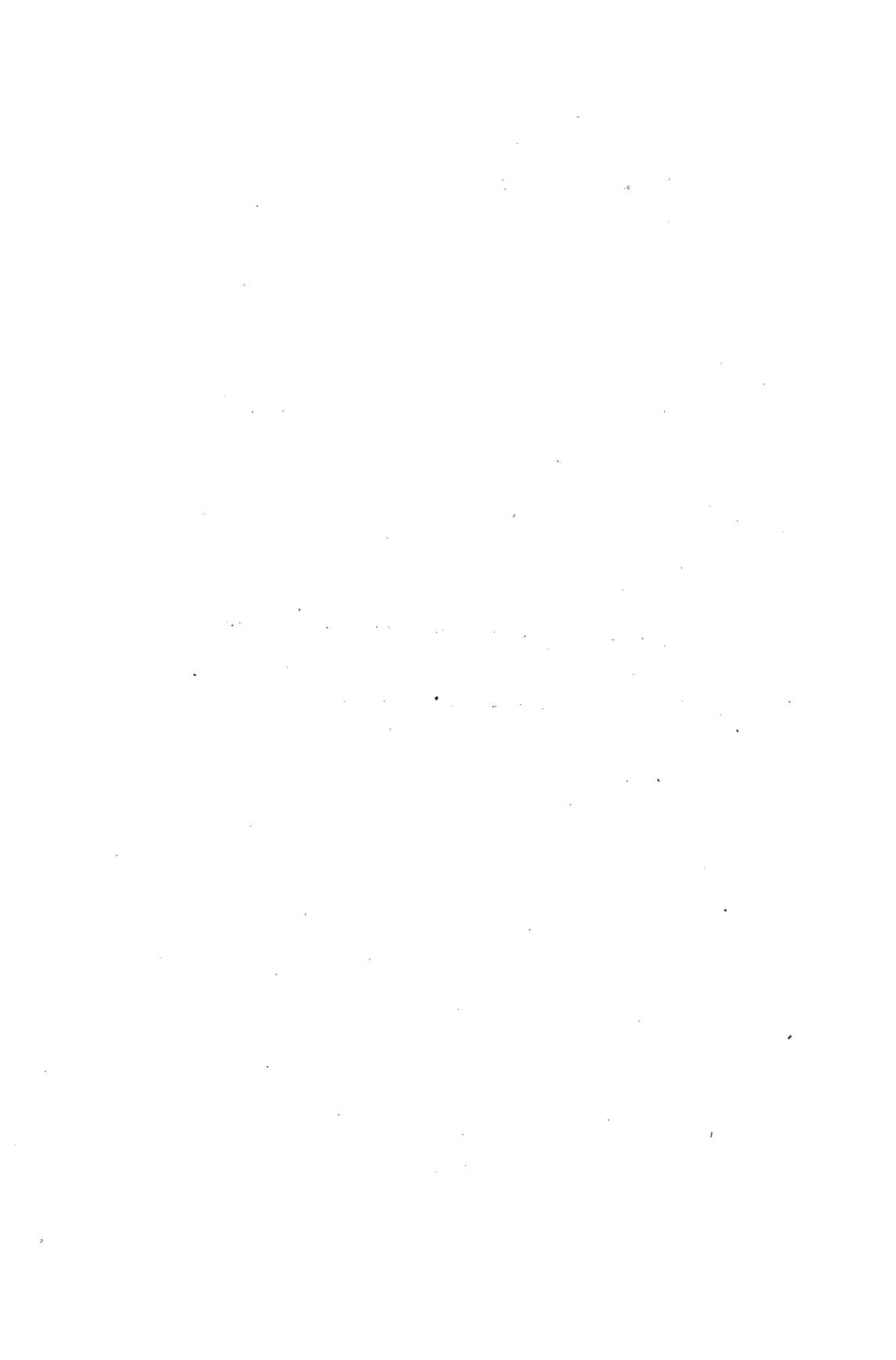
ספליט און בלאַקערט דאָס ליכט,

סליגט צעבראָכן דער לייכטער.

אַלץ איז ענדלעך, אַלץ אונענדלעך;
 אַלץ פאַרשטענדלעך - נישט פאַרשטענדלעך;
 ג ר ו י ס אַלץ - גרעסער קען נישט געבן;
 ק ל י י נ, וואָס קלענער קען נישט זיין.
 אַלץ איז טויט און אַלץ איז לעבן,
 אַלץ איז נישט-זיין, אַלץ איז זיין!
 אַלץ איז טיף, נישט צום פאַרשטיין,
 פון דעם ווילדן ים-אוקינוס
 ביז צום שווייגנדיקן שטיין,
 און פון ווערים ביז נשמות.
 אַלץ איז אָפן און פאַרבאָרגן,
 אי סאיז אמת, אי עס שיינט;
 א פאַרשטעלטער היינט - הייסט מאָרגן,
 א פאַרשטעלטער מאָרגן - היינט.
 לייב פון וואָרים שיידט די ג ר ו י ס,
 בלוט פון וואַסער - דער ה אָ ל י ר;
 אין א דאָרן בליט א רויו,
 אין א זידל-וואָרט - א שיר.
 און נאָר איינער איז דער לייטער:
 גרייכט צום הימל, גרייכט צום תהום.
 פון איין פלי צו דער צווייטער

גיסט-זיך אַלץ דערזעלבער שטראַם -
אַלץ איז קערפּער, אַלץ פּאַנטאַם!
וואָלט די וועלט זיין פּוסט און טויט
און פּון גאַרנישט נישט באַשטיין,
חוץ פּון עפעס דאָרט אַ שטיין
ביי אַ וואַקלדיקן פּלויט, -
וואָלט פּון יענעם שטיין אַליין
אַלץ אויפּסניי געקאַנט אַנטשטיין.
דען אין אַלץ, וואָס האָט געשטאַלט,
שלאָפּט אַ וועלט, ווי אין אַ וויג,
און עס ברומט אַ גאַנצער וואַלד
אין דעם זשומען פּון אַ פּליג.
מיט דעם שעפּערס ערשטע פּרייד
לעבט אָן-אויפהער די יצירה,
און אַ זאך איז גאַטס אַ קלייד,
איטלעך וועזן איז אַ ספּירה!

ווען ברעג צום צווייטן
זינגט אריבער

דוד און יהונתן.

ואם יש בי עון הכיחני אתה
ועד אבן, למה-זה תבילאני,
(שמואל א', ה'ח')

טויט מיך, יהונתן, און זאָלן לאַכן
די אויגן דיינע מילד,
ווען פון מיין בלוט וועט רויט-ווערן דיין שפיז!
אין קבר, ווו דיין האַנד וועט מיך פאַרמאַכן,
פאַרטראַגט מיין האַרץ דיין בילד,
און סליגט דיין שאַטן נאָך פאַר מיינע פיס...
סאיז טיפער מיין פאַרלאַנג פון דומהס טאָלן
און פלאַמיגער ווי וויין;
אין דיינע אַדלעך-אויגן לייכט מיין זון!
ווי קען איך שאַולן מיט שנאה צאָלן,
אָ ברודער זיסער מיין,
ווען דו, מיין האַרץ-ליבסטער, ביזט שאַולס זון...
ווען שאַול וואַרפט זיין שפיז אין מיר דעם
שווערן
און טרעפט די שטומע וואַנט,
צי שיקט ער נאָך מיר טויט-שליחים אַרויס:
אָ, אַרט מיך נישט מיין טויט, איך קען דיר
שווערן, -
עס ברענט מיך לויטער שאַנד
פאַר דיר, יהונתן, פאַר שאַולס הויז!

און כווייל נישט, אז דיין פאָטער זאָל
באשפּריצן

זיין צאָרן מיט מיין בלוט,
נישט ווייל מיך שרעקט אבדונס שוואַרצער
שלאַף, -
נאָר ווייל דיך וואָלט גאָטס פּלוך נישט לאָזן
זיצן

אויפן טראָן דיינעם באַרוט,
און אויף דיין זוימען פּאַלן וואָלט זיין
שטראָף!

דו זעסט דאָס פעלד ? - דאָ וועל איך מיך געפינען
דריי אומעטיקע טעג,
צום קעניגס מאַלצייט קום איך נישט צוגיין...
קען זיין, מיין קעניגס צאָרן וועט צערינען,
א סוף נעמט צום געיעג, -
און רעטן וועל איך, גלויב, נאָר דיך אליין.

נאָר אויב מיין האַר וועט בליקן לאָזן פּאַלן,
ווי שווערדן פון אַ שייד,
נאָר אויב זיין צאָרן זוכט מיין שאַטן, זוכט, -
איז אלץ, יהונתן, שוין אלץ פאַרפּאַלן;
מען טויט מיך יונגערהייט -
און וויי! דאָן ווערט דאָס קעניג-הויז
פאַרפּלּוכט!

אַ דעמאָלט, דו מיין קעניג-קינד, נישט פּרעג מער,
נאָר קום צו מיר אין פעלד
צולויפן, ווי אַ טאַנצנדיקער אינד,
און האָב איך אויף דער-ערד קיין וועג, קיין שטעג
מער

רוים דו מיך פון דער וועלט:
דיר וועט עס גאָט נישט רעכנען פאַר אַ זינד...

מיט אויגן קום, וווּ כליינטן-זיך לבנות,
מיט ליפן, וווּ עס בלייבט
דער וויינגאַרטן פון קושן — און צעברעך
דאָס האַרץ אין מיר מיט ווערטער פון רחמנות,
וואָס קלינגען ווי אַ ליד,
דערנאָך הויב אויף דיין שפיז אויף מיר — און
שטעך!

כוועל שמייכלען העל, ווי קינדער פאַרן שלאָפן,
און כאַלן מיט „ה אַ ח“,
פאַרזונקען אין דיין אויגן-פאַר, וואָס שיינט.
דער אַרעם אַדונים וועט דיך נישט שטראַפן,
נישט שטראַפן פאַר דעם שטאַך:
עס הייליגט דיך דער ווילן פון דיין פריינט.

אין יוגנט-חן דעם זיסן, צו אַ שטערן
געגלייכן, ווען ער צינדט
זיין נאַכט-פֿייער, גיי אויף פאַר מיר און הויב

דעם לעצטן שלייער. ליכטיק זאל מיר
ווערן,

הערסט? - איידער איך פארשווינד,
אזוי אז ליכטן זאל נאך מיר מיין שטויב...

פארווערן וועל איך אים, מיין ווילדן בענקען,
אין שאול צו מיר אריין,
כוועל טיף אין זאמד באגראָבן מיין געוויין
און שאולן זיין שלעכטסקייט נישט געדענקען...
א ברודער זיסער מיין,
בארוט וועל איך דאָרט חלומען דיין חן!

טויט מיך, יהונתן, און זאלן לאַכן
די אויגן דייע מילד,

ווען פון מיין בלוט וועט רויט-ווערן דיין
שפיוז;

אין קבר, ווו דיין האַנט וועט מיך פאַרמאַכן,
פאַרטראַגט מיין האַרץ דיין בילד,
און סליגט דיין שאַטן נאָך פאַר מייע פיס...

ויאמר בעז יענער הנצב על
 קוצרים : למי תנערה הזאת ?
 (רות ב, ה')

און בועזס הארץ האָט דערלאַנגט אַ ציטער,
 און ער האָט געפרעגט ביי דעם יונג דעם היטער:
 „ווער איז די יונגפרוי, וואָס קלייבט די זאַנגען
 אונטער געזאַנגען
 פון מיינע שניטער,
 און גייט זיי שטיל-שעמעוודיק נאָך ?“

האָט יענער געזאָגט : „די, וואָס אירע ברעמען
 גלאַנצן ווי גאַלדענער, ווייכער ש מן ?
 מי לבונה-דופט טוט דורך יהודה שטראַמען
 איר שענסטער פון נעמען...
 די שנור פון נעמין -
 רות איז עס, האָר מיינער, רות !“

האָט בועזס אויג זיך צעגלייט אין גרוסקן,
 און זיין רויטע ליפּ האָט געזאָגט צו רותן :
 „צו אַנדערע גיי נישט, אַ טאַכטער, קלייבן,
 נאָר זאָלסט דאָ בלייבן,
 און סוועט נישט רותן
 געשען - איך שווער עס - קיין ביז“...

האָט אין לופט פאַרשמעקט מיט געהיימע ניסים,
איז גלייך געפאלן רות צו די פיס אים:
"פרעמד בין איך, האָר, אין בית-לחמס טויער!"
איז ווונדערלעך-זיס אים
אין לאַגעל פון אויער
געפאלן איר נכרישע שטים. . .

און בית-לחמס פעלד האָט אַ בלויע מנוחה
פאַרהילט מיט הימל און שטיל געצאָנקט. . .
אַ ווונדער, ווונדער! - געשמידט האָט גאָט שוין
אַ פסא-מלוכה;
און ערגעץ האָט שוין
די קרוין פון בן-ישי געבלאָנקט!

אין לבוש.

פארנאכט-צייט עפן מיר די קוואלן
פון ריינער רו,
און לייג דיין האנט מיר אויפן אקסל,
און זאג מיר: „דו“...

און רייד קיין וואָרט נישט מער! דאָס איינע,
דאָס קליינע וואָרט
זאָל צווישן ביידן אונז די בריק זיין -
און דער אַקאָרד.

און קוש מיין נאַקעטע נשמה,
און זאָל דער קוש, -
ווי אַלץ, וואָס הייליק, ווי טוי, ווי אומשולד, -
זיין אַן לבוש...

דיין הארץ - די שטילע גאס.

עס ליגן איז עק שטאַט געהיימע גאסן,
ווי סגיסט זיך רוי, ווי וויינען פון די פאסן,
ווי שלאנקע קוימענס, איינגעקוקט אין בלאַסן
פארמיטאָג=הימל, רויכערן געלאַסן,

און סוויגן זיך פון דאָרטן און פון דאָנען
די רויכן, ווייס=פארפשופט ווי די שוואַנען.
עס דוכט דיר, ווי אַ פהן וואָלט געשטאַנען
הויך איבער אַלע הייזער, און פון פאַנען

ווערט קטורת=רויך געדעמפט. . . און נישט

דערעסן

ווערט דאָרט די שטילקייט; הייליק, אין פאַרגעסן,
פאַרגייען, קומען אָן דאָרט די מעת=לעתן.

דיין הארץ, מיין קינד, וואָס ווייט מנט עולם=הבאס,
איז גלייך צו יענע גאסן - און זיין שבת
באַגענט מיט די שטילסטע ברוך=הבאס. . .

”די שער ראמאנס.

אוי, דאָרטן שטייט אַ יתום-בוים,
אויף קני, אז וויי אים, שטייט ער -
געווען אמאָל אַ מאַי ביי אים,
נישטאָ שוין מער קיין צווייטער!
אַ דונער האָט געטראַפן אים,
געמאַכט פון אים אַ הויקער,
זייט דעמאָלט שטייט ער נעבעכדיק
און פינסטער, מעשה-חוקר. . .

רחמנות האָבן פויגעלעך
און ווילן דאָרט נישט גאָסטן:
ער קען נאָך פּלוצלינג אַיינפאלן -
וואָס דאַרף מען אים באַלאַסטן?

אוי, עלנט שטייט דער יתום-בוים
און אייביק טוט ער קניען, -
און דיך זאָל גאָט דערבאַרעמען,
אין נחת זאָלסטו בליען!

אַ פּרישע זיי, אַ שלאַנקע זיי,
און שאָטן גיב דעם מידן;
ווען סאיז ביי אים דער קאַפּ צעהיצט-
באַשיץ אים מיט דיין פּרידן.

און וואקס אזוי, און בלי אזוי
צו הימל און צו לייטן,
סזאל זיין א קוויקונג אַנצוזען
דיין קעפל פון דערווייטן!
נישט שרעק זיך פאר קיין שטורעם־ווינט,
נישט בויג זיך פאר קיין רעגן, —
און איך, דער מידער יתים־בוים,
וועל קניען דיר אַנטקעגן. . .

NOCTURNO.

שטיל לייגט ארויף אירע לאנגע
פינגער די נאכט,
אויף דעם פארפשופטן, ווייטן
ראַיאַל פון די שטערן...
איבער די רושיקע טייכן
פון שטום־שוואַרצע טענער
שווימען נשמות פון טויטע
עלעגישע דיכטער.
עס געניצט, געבאָדן אין ספּלין,
דער ווילדער באַדלער,
דער פריינט פון גרינאוויגיקע קעץ
און גרינאוויגיקע ימען,
און שווימט פון איין שאַטן צום צווייטן,
ביז וואַנען ער לאָזט
הענגען דעם קאַפּ זיינעם איבער
פאַריזער בולוואַרן.
און זעענדיק דאָרט אַ קאַקאָטע,
וואָס לויפט מיט איר הינטל
ערגיץ צו פריילעכע הערן,
דערלאַנגט ער מאַטראַסיש
אַ ווונק צו דער לוסטיק־געפּוצטער:
„שטיי־נאָר אַ רגע!“

אי זיין זיין - און איילט... ער קוקט נאך
און וויינט פאר רחמנות...

ער וויינט ביז פארטאג אינם נעפל
איבער פאריז...

פארהערט אין נאטור-קלאנגען טיפע,
שליידערט זיך לענוי
ארויף און אראפ, ווי א בלינדער,
צעטראגענער טויכער,
לאזט לויפן ווי שפינען די פינגער
איבער די כוואליעס
פון ריטמיש-צעציטערטע שאטנס -
און כאפט זיך ביים קאפ אן.
ער שווימט און ווילד לאכט אים פארויס
דער גייסט פון צעמישונג...
ער שווימט, ביז ער קומט צו א דולהויז -
און קוקט אינם דולהויז,
און רופט משוגעים פון בעטן,
און רופט זיי צום פענסטער:
„העי, ברידער, דער בורא איז רויק,
ער שלאפט אין די וואלקנס.
העי, לאמיר אים וועקן, דעם זקן,
העי, לאמיר א שפיל-טון!

לאַמיר אים אויסשפילן, ברידער
א ווילדס און א זינדיקס"...

ער רופט ביז פארטאָג משוגעים
און לאַזט זיי נישט רוען...

היינע, געבאָדן אין לאַכעדיק=
בלוטיקע טרערן,
איז קינדיש מקנא דעם שלאָף
פון א דייטשן פראָפעסאָר,
פארקרימט דאָס געזיכט צו א וויינען
פון שטורמישן חוזק,
און פלאַטערט, ביז וואַנען ער קומט
צו די ברעגן פון רהיין.
און סטרעפט אים דאָרט פרוי לאַרעליי
אין די גאַלדענע קליידער
און נעמט אים צו זיך אויפן פעלז -
און קושט אים, און קושט אים...
עס פליט אויפן רהיין די לבנה,
די איינוואַמע פאַווע,
חלומט מיט אויגן האַלב-בלינדע
פון אייביקער ליבע,
נאָר ווערט די לבנה, די פאַווע,
געפאַנגען אין פליען,

און נעמט אירע פעדערן פליקן
דער יונגער באגינען, -
לאכט לאַרעליי א געלעכטער,
איר זינגען פארשטומט,
און ספאלט איר געליבטער אין וואסער-
זי ווארפט אים אין וואסער. . .
אזוי ווערט באנייט יעדע נאכט
די אַלטע געשיכטע. . .

און וואָלט אַ וואָג געווען דאָס האַרץ מיינס -
וואָלט איך אָן שיעור דאָרויף געוויגן
דאָס פּורע גאַלד פון דייע ליפּן,
די ריינע פּערל פון די אויגן.

און וואָלט מיין ליבע זיין אַן אָפּגרונט
פון אַ צעזונגענעם אוקיגוס,
וואָלט איך דיך, הערלעכסטע פון פּערל,
דערין דערטרונקען אָן רחמנות.

און וואָלט מיין ליבע זיין אַ טורעם -
וואָלט דאָרט מיין אָרעם דיך פאַרשפּאַרן,
פּדי אַז אייביק זאָל נישט זען דיך
דאָס אויג פון זינדיקע און נאַרן.

און וואָלט אַ וואָלד געווען מיין ליבע -
אַ בוים אַן אַלטן און אַ פעסטן
וואָלט איך געפונען און געבויט דאָרט
דיין נעסט, די זיכערסטע פון נעסטן!

אָפּט קלער איך וואָס וועט זיין אין הונדערט יאָר
- אַרום -

און קוש דאָן שטום
אַ מיידל, וואָס וועט בליען
אין הונדערט יאָר אַרום.

אין מיטן לייענען אַ ביכל
וועלן בהיימער עפּנען אירע אויגן זיך,
אַרויס וועלן איך פון צווישן שוואַרצע שורות -
און פּאַרנויגן זיך.

פרעגן וועט זי מיך: „וואָס ביזטו אזא בלייכער?
ווי איז דיין הוט?“
- „בלייך בין איך, מיין קינד, ווייל פון מיין האַרץ
איז אויסגערונען סבלוט.

און מיין הוט, זיס קינד, איז פאַרמשפּונט ביים
מלאַך-דומה,
אויף מיין הוט איז דאָ אַ צייכן - -
דער שוואַרצער מלאַך - ער לאָזט נישט אַוועקגיין
אויף לאַנג

מיך, בלייכן - - -

מורמלען וועט עס מיין לעפן אין א שעה אן א
נאמען,

הונדערט יאָר נאָך מיין שרייבן דאָס דאָזיקע
געדיכט,

ווען אין פלאטערדיקע פורפור-קושן וועט אויפגיין
מיין ליבע

אויף איר שרה-בת-טובימדיק געזיכט.

אויף איר געזיכט וועט מיין ליבע אין טויזנט קושן
אויפגיין -

דאָס וועט געדויערן א פאָר מינוט. . .

דערנאָך וועל איך ווידער אריין אין קבר,

א בלייכער און אן אַ הוט. . .

א ח ת ו נ ה.

זיינען פידלען מעביר סדרה —

מעביר סדרה — מעביר סדרה —

— טראָפּ

טאַנצן אַלע, אַלע, אַלע,

אַלע, אַלע — און די כּלּה?

וואָס מיר כּלּה?

האַפּ!

סאַמע ווייסע, סאַמע ווייסע,

פּראָסטיק=ווייסע, ווייסע, ווייסע,

— פּראָסט

אַלע ווייסע, אַלע, אַלע,

אַלע שלעפּן זיי די כּלּה,

און די כּלּה:

— לֶאָ—אַזט!

„ביזט אַ שיינע, שיינע, רויטע,

שיינע-רויטע-שיינע-רויטע

בלום —

קום צו ווייסע — קום צו טויטע —

ווייסע-טויטע-ווייסע-טויטע —

קום!

טראמטא-דראטא — טאטא — טאטא —

טאטא — טאטא — טאטא — טאטא —

טא

אלע, אלע, אלע, אלע

פרעגן פלוצלינג: וואו די בלה?

טויט די בלה?!

א — — —

אייביק פילט זי איר גוף ווי א שטאל.
געקליידטערהייט אפילו
גייט זי א נאקעטע.
אייביק גייט זי א נאקעטע.

פונם שניי ברענט ארויס א לאמטערן.
דארט אין דער לאמטערן שוידערט נאכט ביי נאכט
דאס געלע פלעמל, ווען עס זעט זי
א פארלאשענע שטיין
אין פליענדיקן שניי -
אינגאנצן א פארלאשענע.

וואס קוקט זי אזוי ?
צו זעט זי אומפליען אין שניי
איר ווייסע,
געוועזענע נשמה ? -

און אפשר לאכט זי אויס
דער שניי, דער פלינקער דראָטן-גייער, דער מכשף,
און ווייזט איר, אין ליילעכער געוויקלט,
א נישט-געבוירנס,
א בלייך פיגורל פון א קינד
מיט נאס-פארקלעפטע ווימפערן...

און זי - זי שוידערט :

„גיט מיר עס אהער, דאָס ווייסע קינד, -

דאָס ווייסע קינד איז מיינס !

איך וועל עס קיינמאָל נישט געבוירן,

נאָר -

דאָס ווייסע קינד איז מיינס !...”

I.

ווען די נאכט שעכט אויס אין צאָרן
 שטראַלן, צאָפלענדיקע טויבן,
 לאַזט אראָפּ די שוואַרצע שטאַן
 איבער מערבס רויטע שויבן, -
 קומט פון אָפּגרונט מיט געזאָנגען,
 בליט, צובליט-זיך און ווערט צייטיק
 אַלץ, וואָס יינג איז עס פאַרגאַנגען,
 אַלץ, וואָס אָפּגעוועלעקט פריצייטיק.
 וואָס דער טויט האָט זיך גענומען,
 וואָס דער קבר האָט באַהאַלטן -
 בליט אין וואונדערלעכע בלומען,
 זינגט פון לעכער און פון שפּאַלטן,
 און צעווייגטע ווי אין פיבער,
 און מטושטש ווי די פלעקן,
 קומען גייסטער פון די גריבער,
 ערד און הימל צו פאַרדעקן.
 נאַקעט קומען זיי צושווימען -
 און זיי וואַרפן זיך און צאָפלען;
 אַלע זינגען זיי אָן שטימען
 און זיי קוקן אָן שוואַרצע אַפּלען.

דורשטיק ציען זיי די העלדזער
 צו די בליענדיקע שטערן,
 האלדזן קוימענס, קושן העלצער
 מיט א ווילדקייט פון באגערן.
 ס'ציט זיי דורשטיקייט פארשייטע
 פון די לעכער און די שפאלטן
 צו די הויכע, צו די ווייטע,
 אייביק-ווייבלעכע געשטאלטן.
 ס'גראַבט די תאוה, די היענע,
 נאַכט ביי נאַכט זיי פון די קברים,
 רופט פון וואַרעמס גרינעם אַרעם
 צו דער געטלעכער העלענע!

II.

און צום אלטן מייסטער שטן
 ברומען אלע ווי די היות:
 „ס'איז אונז ס'לעבן נישט געראָטן -
 זיי געשטאַרבענע מפיִים!
 ס'איז אונז ס'שטאַרבן נישט געראָטן -
 פרי פארשאָטן די געביינען!
 הער געוויינען, מייסטער שטן,
 הער געברומען און געוויינען!“

און דער שטן טוט זיך מיען,
און, מיט כשוף זיי צו נארן,
קומט העלענע שנעל צופליען,
קומט דער שענסטער פון קאשמארן.
איר פארפיר-בילד אין דער פינסטער
פלייצט מיט שמייכל פשר-טרייפן,
און זער לאַרבער-קראנץ דער גרינסטער
צירט די בלאַנקסטע פון די שליפן.
נאכט און כשוף - זויט ארום-איר,
אין דער לופטן ברענט מיט סוטה,
און ווי קעץ אין נעכט פון זומער
קרעכצן תאוהדיק די טויטע...

* *
*

דאָס אויג מיינס האָט נאַרבלאַנדזשעט, ווי אַ קינד
אין וואַלד,

און קאָן פֿון דעם פינסטערקייט-וואַלד נישט
אַרויסגיין.

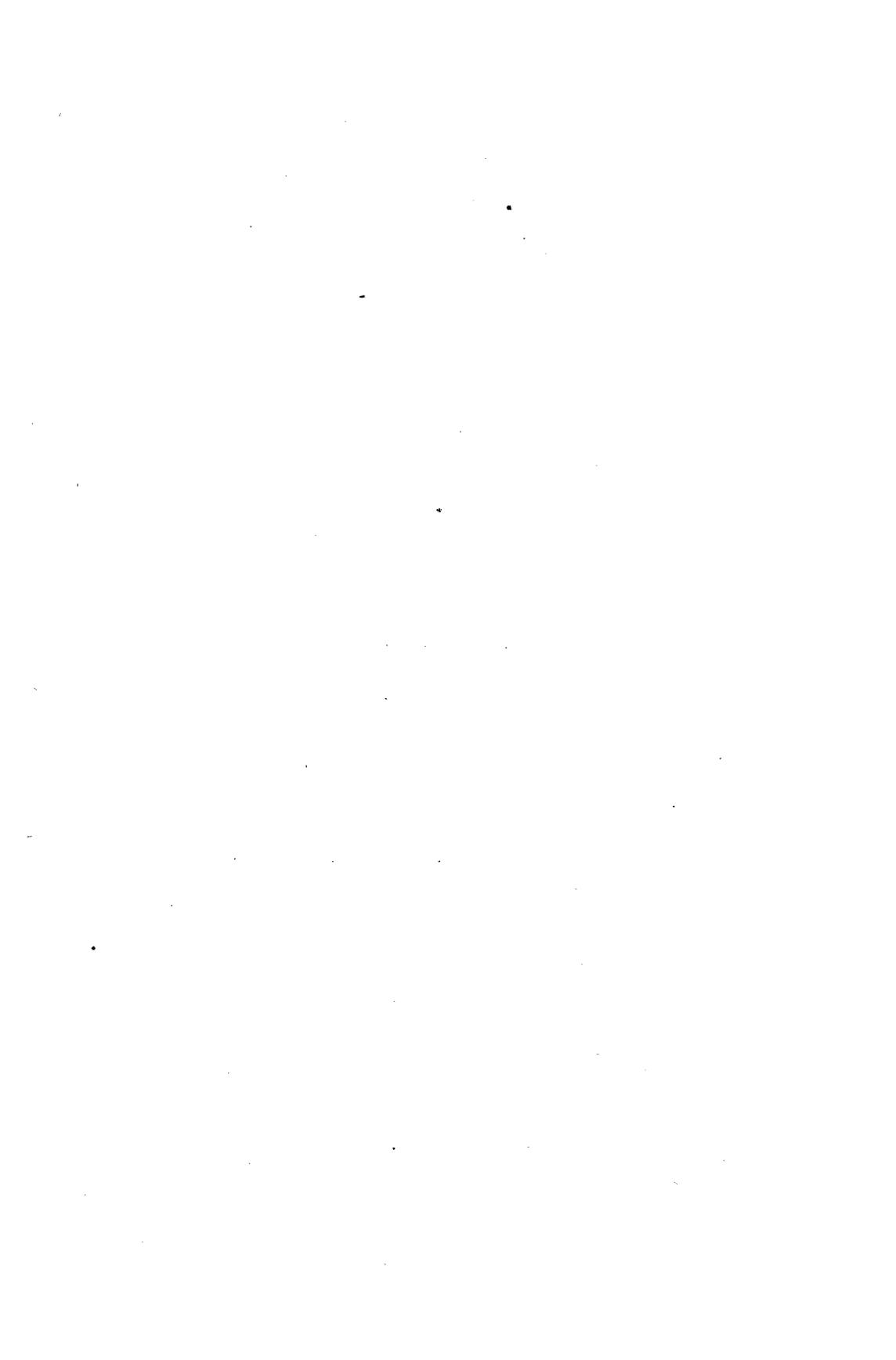
באַגליקט וויל עס פאַלן אויף דיין העלער האַנט
אַ מינוט פאַרן אויסגיין...

מיין תּפֿלה האָט אומזיסט געקלעטערט צו אַ גאַט,
צו אַ הימל, ווהיין זי זאָל קאַנען אַריינגיין.
נעם זי אויף אין דיין אויער אַ מינוט פאַרן טויט-
און דער טויט וועט איר אַיינגיין...

די ליבע איז געזעסן צו טיף אין מיין ברוסט
און צו אָפט האָט זי געוויינט אין איר שטאַלצן
מ ס ת ר י ם.

שטאַרבן וויל זי און קאָן עס נישט, איידער זי לייגט
איר קאָפּ אין דיין אַרעם...

קאלירטע בת קולם

ביינאכט, ווען שטיל מאכט כשוף
 א קוימען אויף א דאך,
 ביינאכט, ווען קערפערס שלאָפן
 און גייסטער ווערן וואך,
 דערהערט זיך מיר אן אלטע
 און ווונדערשיינע שפראך.

א שפראך איז דאָס א שיינע,
 די שענסטע אויף דער ערד,
 און הייליק ווי א מקדש,
 א מקדש לאַנג צעשטערט:
 פאר איינציקע געבוירן,
 פון איינציקע געהערט.

א וועלט הויבט אָן צו ריידן
 צו וויסטו וואָס זי וויל?
 אין בלומען-טאָפּ די בלומען,
 אין וואַנט ערגיץ די גריל,
 ביים פענסטער די גארדינען —
 זיי ריידן אין דער שטיל...

די מויז פארהאלט איר אַטעם,
 נישט געבנדיק קיין ראץ.

קבלה-צייכנס ברענען
אין אפּל ביי דער קאַץ,
און זילבער-גאַפּלען דריקן
זיך נענטער צו דער טאַץ...

די אייביקייט - דאָס ברעכט זי
איר שטיילקייט-נדר דאָן,
מישט אַלץ, וואָס איז געוועזן,
מיט אַלץ וואָס איז פאַראַן:
עס שלאָגט אָן שוואַרצע פעלדן
איר טיפּער אַקעאַן.

און ס'ריידן אַלע צייטן
פון אָדם ביו אַהער,
דער נחש רעדט און חוה,
און אַלץ איז איין באַגער,
און אַלץ איז אָדם-חוה,
און אַלץ איז זי און ער.

אַ גרויס, אַ גוואַלדיק שפּילן
אַ גאַנצע וועלט אין קאַן!
און ס'וויל אַוועק צום אור-וואַלד
אין קיך אַ דאַרער שפּאַן,
און ס'ברומען אַלע לאַמפּן:
„קומט, צינדט אונז ווידער אָן!...“

עס מאכן זיך סוף זומער ביזע רעגנס,
 וואָס זינגען שלעכטס די מויערן, די זקנים,
 דעם זונען-דיסק דעם קאלטן און דעם קליינעם,
 דעם פערד, וואָס קניט אין בלאַטע אונטעוועגנס.

דו הערסט אין זיי וידויים פון אַ רשע,
 דעם פייף פון מיין דערשראָקענע אין חצותן,
 דאָס לעצט-געשריי פון דעם, וואָס ווערט דערשאָסן,
 און גוואַלד-קולות פון ים און פון יבשה.

פון גאַרנישט-וועלט פאַרבלאַנדזשעטע פלי-זמרים,
 מיט פיבער-פידלען ציטריגע אין אַרעם,
 ווי קינסטלער קראַנק-און גרויזאַם ווי פאַרברעכער;

אזוי גייט-דורך די ווילדע חברה רעגנס,
 שלאָגט קאָפּ אָן קאַלטע קוימענס אויף די דעכער,
 און פידלט אָפּ דעם זומער אַ געזעגנס.

אין נאָענטן דאָרף האָט זיך די שטאַל
 לענג פאַרמאַכט נאָך דער לעצטער קו.
 אַ קוימען-קאַפּ שטייט ווי אַ שוואַרצער חשד
 און פאַרשט דער לבנהס געהיימע רו.
 ווי אויף רעדער פֿון לעדער פאַרט דורך אַ פּור...
 אַ ווינט אַ פֿלי-זמר, צום מידן טאַקט
 פֿון דער פעלד-גרויס האַמער, מאַכט שפּילן שטיל
 די פאַרדאָהטע בוימער ביים עק פֿון טראַקט.
 אַמט פּאַלט אַ פֿליין, ווי גאַטס אַ טרער,
 און אימהדיק שרייט ערגיין ווייט אַ צוג :
 דאָס האָט אויפֿן צוג קלעאַפּאַטרע נאַכט
 מיט משוגענער תּאוה דערלעאַנגט אַ קוק...
 דער צוג איז אַנטלעפֿן מיט אַ געוואַלד...
 באַלד גיט ער אין הימל אַריין אַ פּאַר,
 צעשליידערט די שטערן - און הויך פאַר גאַט
 פּיפט ער אויס זיין פּוּד ביז גאַר, ביז גאַר...

ווי אן עופעלע מורמלט דער זיידע וואלד...
 א גרעול א ציטערדיקס כאפט זיך אויף,
 פארהיידושט אויפהויבנדיק דאס קעפל:
 „וואס איז געשען?“

גארנישט איז געשען נאך אויף דער וועלט!
 די זון האט נאך דאס בעט אירס נישט פארלאזט:
 נאך זויגן וואלקנס, האלב אין שלאף,
 דעם נעפליס קאלטע ברוסטן...

נאך שלאפט דער פויגל אויפן קארק פון בוים,
 דעם פליגל נישט גערירט נאך...
 עס איז א בשורה נאר אדורך,
 אן אבזאג אויפן ערשטן טאג-שפראך.

עס איז א בשורה נאר אדורך,
 א שטילע און פלינקע אינדין - - -
 אין טיפן גראז האט זי געטאנצט -
 און אויפגעוועקט דעם וואלד!

שווארצער דראַט.

דאָס בית-עלמין איז ליידיק, דאָס בית-עלמין איז

פוסט -

וואו זיינען די מתים? עס האָט זיי פאָרגלוסט
צו גיין אין דער נאכט אַריין, גיין אין דער נאכט
אַריין...

דאָס בית-עלמין איז ליידיק און פול איז די שטאָט -
דער טויט האָט פאַרצוימט אירע הייזער מיט דראַט,
דראַט שוואַרצן און שטעכיקן, שוואַרצן און
שטעכיקן...

טויט איז די זונה, וואָס דרייט זיך ביים ראָג.
זעסט דעם צילינדער-הער? הינטער זיין ראָק
רירן תכריכים זיך פראַסטיקע, רירן זיך...

דאָס בית-עלמין איז ליידיק, דאָס בית-עלמין איז
שטיל,

און אין שטאָט אויף די גאַסן איז מענטשן צופיל -
עפעס ווערן זיי מערער און מערער אַלץ...

עס גייען און גייען פיל לייט דורך דער שטאָט,
גייען און פלאַנטערן זיך אינם דראַט,
דראַט שוואַרצן און שטעכיקן, שוואַרצן און
שטעכיקן...

שױואַרץ מבייט מיט מענטשן פון דאַנען און דאָרט
און די שטאַט ווערט אַלץ שױואַרצער. דאָס הייליקע
אַרט

ליגט ליידיק און ווייס אין לבנה-שיין...

א לבנה אויפן שטעטל.

א לבנה אויפן שטעטל.
ביי א פארקן בילט א הינטל.
ס'איז ווי ערגיץ שפילט א פייפל -
זאל דאָס זיין א ווינטל ?
די לבנה איז א שטילע
און וואָס ווייטער ווערט זי שטילער.
אונטן קריכט אויף-פיר דער חושך -
ווייסט זי נישט, וואָס וויל ער...
ווערט זי נבהל, וואַרפט זי שטיקער,
שטיקער גאָלד אין שוואַרצע פעסע -
אַבער ס'העלפט נישט ! פון די שטראַלן
ווערט נאָר ס'חשכות גרעסער...
ס'ברענען שויבן איר אין פנים...
שויבן זיינען עס ? צי, - קען-זיין, -
רויטע קוילן ? קאָן ביי גלאַז דען
אַזא בייזער ברען זיין ?
ס'לויפט פאַרביי דאָרט ווייט א פורל.
לויפט פאַרביי און ווערט פאַרשלונגען...
זיינען שדים דרין געפאַרן,
אויסשטעלנדיק צונגען ?

בוימער זיינען עס - צי אפשר

גרויע פלעדערמיין? אבליים? -

אָדער אפשר גאָר דעם שטנס

שטארע נושאי-פליים? -

און אַ רויך אַ זקן דוכנט

איבער דעכער - און ווער ווייס אים?

אפשר איז ער מיט זיין בלוי-באָרד

עלטסטער פון די מתיים - - -

שטייט א העל געשניצטער,
 שמייכלענדיקער בעכער,
 מיט זיין רויט-וויין בליצט ער
 איבער שווארצע דעכער -
 ס'איז זי, ס'איז די לבנה...

נעמען קריכן גרויסע
 שאַטנס פון די לעכער...
 צו דער פולער פוסע
 ציט זיי הויך און העכער,
 די דורשט-געפלאַגטע שאַטנס...

אוף! זיי ציען אַטעם,
 ווינט איז זייער פעכער
 שאַטן ווינקט צו שאַטן:
 „העכער, ברודער, העכער
 לבנה-וויין צו טרינקען!“

נאָר דער הימעל לאַכט שטיל,
 לאַכט איבער די דעכער,
 און עס ברומט די נאכט שטיל:
 „נאָרן, ס'פלייבט דער בעכער
 א פולער ביז באַגינען“...

לבנה - שרעק.

וועלפיש שאַטנט זיך דאָס דערפל...
עס פאַרוואַרפט נאָר וווּ נישט וווּ
חברה שטראַלן ווייסע נעצן
איבער שוואַרצע טייכן רוי.

ווייסע שטראַלן, פלינקע שטיפער,
און זיי לאָזן נישט געמאָך:
שלעפן שאַטנס פאַרן אַרבל,
גאַלאַפירן אויפן דאָך...

די לבנה, זייער מוטער,
לויערט, לויערט מיט אַן אויג;
שטילער פשוף גיסט און גיסט זיך
פון איר פנימס געלן רויג.

פון איר פנים ווילד-דערשראָקן,
בילט אַ הינטל פאַר אַ פלויט,
ווי דער נאַכטס אַ דולער נביא,
ווי אַן אַנזאָגער פון טויט.

„האוו, האוו, האוו!“ - אָט די לבנה,
דוכט אים, טוט זיך באַלד אַ וואַרף
און פאַרברענט מיט אירע פלאַמען
אים צוזאַמען מיטן דאָרף...

יעדן אויגנבליק דיכטער.

מלאך-דומה איז צו און האָט דומפיג געפרעגט
„גייסט אין פלאַמען, ווי הייסטו?“
נאָר דער גייסט, דורכאויס פייער און פאַרב, האָט
געלאַכט:

„און אזו כ'זאָג דיר - וואָס ווייסטו?“

מלאך-דומה האָט צאָרניג פאַרצויגן אַ ברעם:
„גייסט אין פלאַמען, דו לאַך נישט!“
נאָר דער גייסט האָט געברייט מיט די אויגן:
„דו ווייסט,

שוואַרצער מלאַך, קיין זאך נישט!

וואָס איז אָרט מיר און צייט וואָס איז?—גייסטער
ווי איך

זיינען וועלטן און דורות.
ווער דערגייט ווי איך הייס? גאָט אַליין סיידן ווייס
מיין אמתן שורש!“

האָט דער מלאַך פאַרטראַכט געלאַזט היינגען
דעם קאָפּ

און האָט זיך פאַרווונדערט —
און דער גייסט האָט גערעדט: „וויילסט מיין
נאָמען? איך האָב

נעמען הונדערט!

רוף מיך גאָט, רוף מיך מענטש, רוף מיך לעבען
אלײן, -

אלע נעמען פארדין איך,
כ'האָב געלעבט אומעטום, כ'בין געווען אומעטום -
און אלץ בין איך !

איך בין ערד-קינד געווען און געוועזן פאנטאָם,
אַ שטיק שטיין און אַ שטערן,
גאָטס אַן אָדלער אין הימל, אַ פערל אין ים
און אַ דונקל באַגערן..."

— „ביסט כאַטש פרום געווען ? ניין ? שטראָף
פארדינסטו, צי נישט ?

גייסט און פלאַמען, אַנטפלעק זיך !
נאָר דער גייסט, דורכאויס פייער און פארב, האָט
געלאַכט :

„שוואַרצער מלאַך, נישט שרעק זיך !

„פרום ? — און קענסטו אין ווערטער פארשליסן
אַ ים,

ווערטער טויטע און שטאַרע ? !
ש ט ר אַ ף ? — און קאַנסטו דען שטראָפן, דערפאַר
ווייל ער בריילט,

דעם לייב פון סאַהאַרע ? ...

„אַ, מיר זיינען פיל ערגער פאַר איטלעכער שטראָף
ווערטער טויטע און גראַע !“

און פארבליפט האָט דער מלאך געקוקט אויפן גייסט
און געפרעגט מיט הכנעה :

„וואָס זשע האָסטו געטאָן, וואָס נישטאַ איבער דיר

נישט געריכט און נישט ריכטער?“

און דער גייסט האָט געזאָגט : „כפין געווען אויף

דער ערד

יעדן אויגנבליק דיכטער!“